

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Halfjaarrapportage sociaal domein 1 ^e helft 2021
Portefeuillehouder	-	J.W. Uitslag (wethouder)
Eenheid	-	Maatschappelijke Ondersteuning
Contactpersoon	-	K. Bergsma-Eefting
Contactgegevens	-	k.bergsma@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

28 september 2021
Datum lijst mededelingen raadsvergadering

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:

De halfjaarrapportage sociaal domein 1e helft 2021 en het jaarverslag van Saam Welzijn.

Toelichting:

Aanleiding

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van taken op basis van de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Participatiewet, als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein. Met de halfjaarrapportage wordt voldaan aan de wens van de raad tot rapportage over de ontwikkelingen in het sociaal domein op basis van een vastgestelde set indicatoren.

Saam Welzijn

Voor de ontwikkelingen op het gebied van welzijn wordt u jaarlijks geïnformeerd via het jaarverslag 2020 van Saam Welzijn. Bij de jaarrapportage Sociaal domein 2020 was het jaarverslag2020 van Saam Welzijn nog niet beschikbaar, daarom ontvangt u dit verslag met de eerste halfjaarrapportage 2021.

Grip op sociaal domein voortgang

Bij de jaarrapportage sociaal domein 2020 heeft u een uitgebreide rapportage ontvangen van de voortgang van het programma Grip op sociaal domein tot maart 2021. Hierin zijn mijlpalen genoemd voor 2021 tot medio 2022, namelijk;

1. Doorontwikkeling van de toegang
2. Organisatie van de gemeentelijke toegang
3. Plan van aanpak re-integratie
4. Omzetting van de HH algemene voorziening naar een maatwerkvoorziening.
5. Preventiebeleid.

Met de jaarrapportage 2021 rapporteren we hierover weer via een rapportage. Inmiddels bent u over een aantal zaken al separaat geïnformeerd namelijk de Visie op de toegang en de omzetting HH naar een maatwerkvoorziening. In november ontvangt u het nieuwe preventiebeleid.

We bekijken in de komende periode wat er nodig is om de grip op het sociaal domein te houden. Bij de perspectiefnota komen we terug op wat hier structureel voor nodig is.

Vervolg:

Via de griffie ontvangt u nadere informatie over het stellen van vragen naar aanleiding van deze halfjaarrapportage.

Bijlagen:

1. Halfjaarrapportage sociaal domein 1e helft 2021.
2. Jaarverslag Saam welzijn 2020.

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/algemeen directeur
Ing. S.A.D.C. van Geffen

Halfjaarrapportage sociaal domein

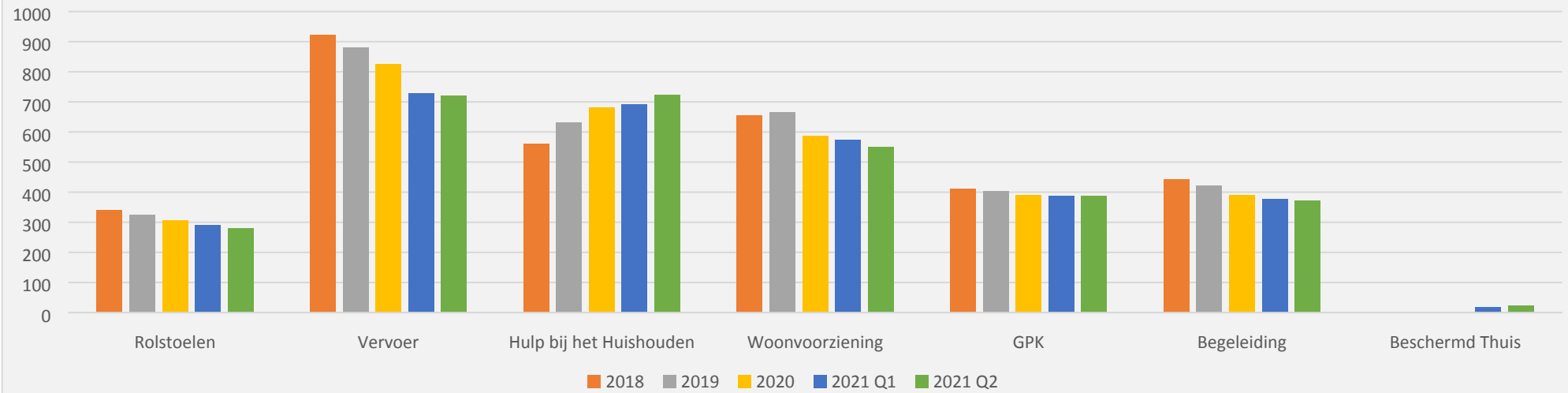
1^e helft 2021

Transformatie Sociaal domein Gemeente Dalfsen:

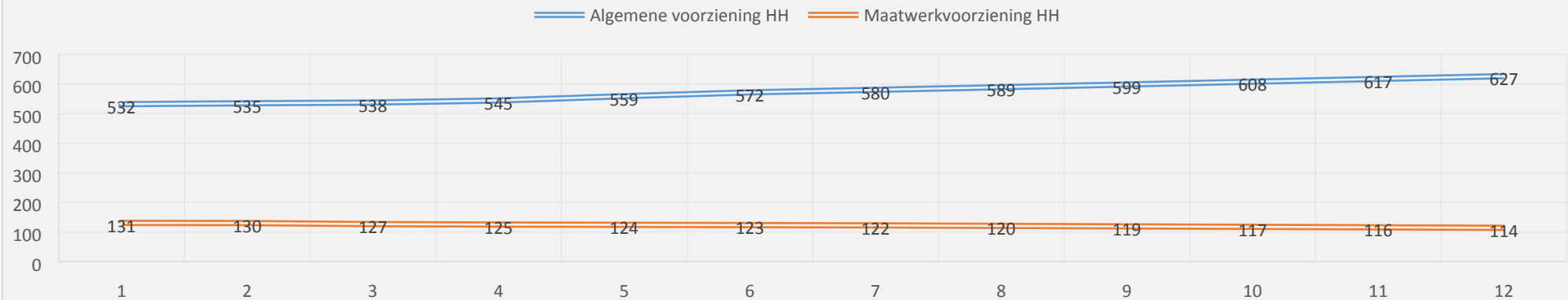
1. De vraag van onze inwoner en de daarbij passende en toekomstbestendige oplossing staan centraal.
2. Voor onze inwoners creëren we (sociale) nabijheid.
3. We zetten in op preventie en voorliggende voorzieningen.
4. Samenwerking staat centraal in onze inkoop en dienstverlening.
5. We handelen naar de bedoeling van de verschillende wetten in het sociaal domein.

Aantal uitstaande voorzieningen - ontwikkeling 2017 t/m Q2 2021

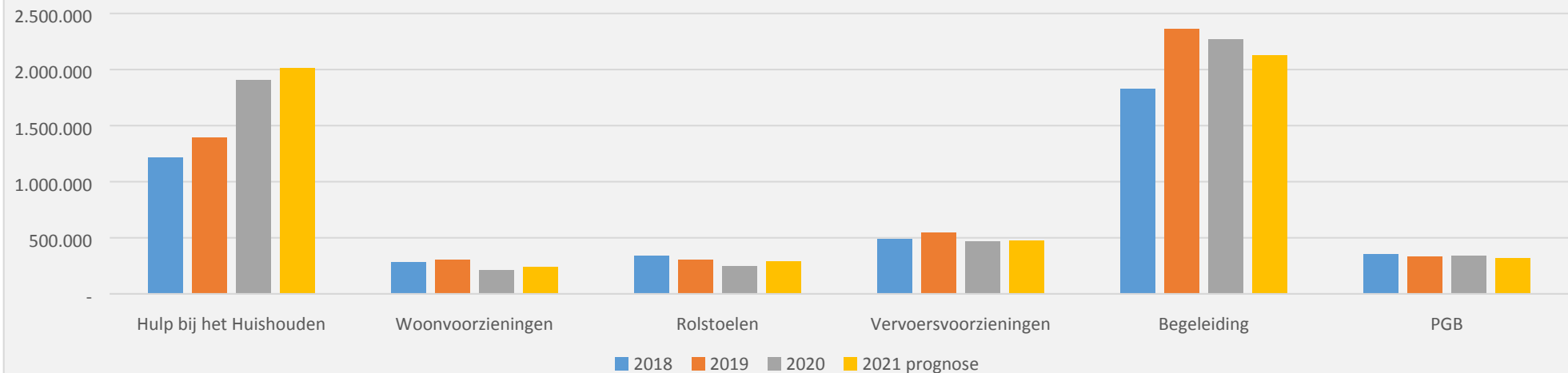
ONTWIKKELING AANTAL CLIËNTEN HULP BIJ HET HUISHOUDEN 2021

ELKE PERIODE BEREFT EEN KALENDERMAAND
 AANTALLEN VANAF PERIODE 7 = GEPROGNOSTICEERD
 LET OP: PGB / MAATWERK PER UUR CLIËNTEN (20-30 PER PERIODE) ZIJN HIER NIET IN MEEGENOMEN

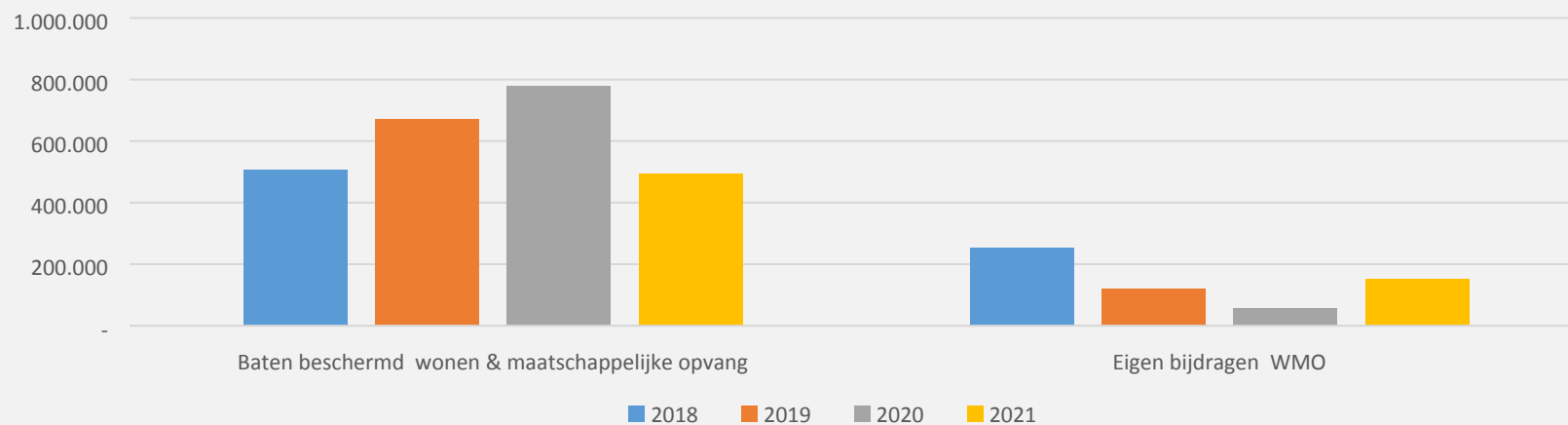
Ontwikkeling Lasten 2018 t/m 2021

Opmerking: 2018 t/m 2020 op basis van realisatie, 2021 op basis van prognose Q2.

Ontwikkeling Baten 2018 t/m 2021

Opmerking: Alleen baten beschermd wonen en eigen bijdrage wmo opgenomen gezien beperkte omvang overige baten wmo

Toelichting Wmo

Uitstaande voorzieningen en lasten Wmo:

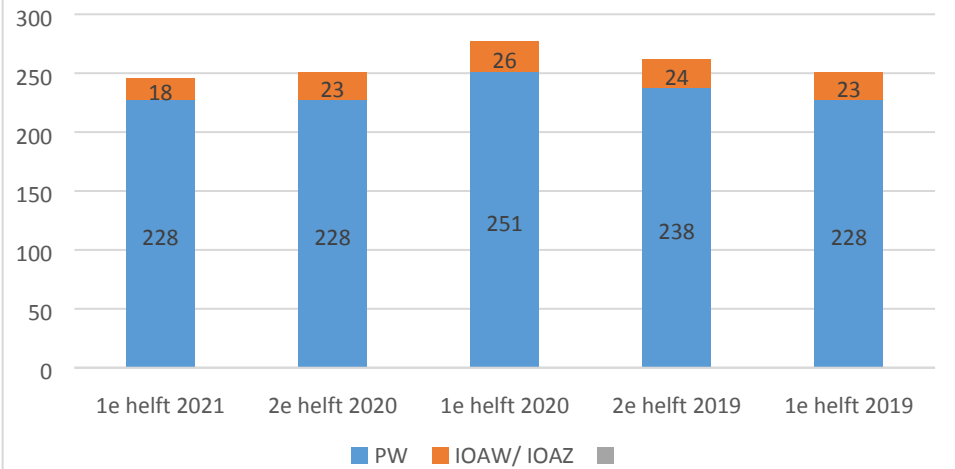
- **Rolstoelen:** bv handbewogen of elektrische rolstoelen, sportvoorzieningen. De aantallen uitstaande voorzieningen zijn de afgelopen jaren licht gedaald. De prognose voor de kosten in 2021 laat een lichte stijging zien t.o.v. vorig jaar. In de prognose 2021 is ook rekening gehouden met gemiddelde uitgaven van voorgaande jaren, en is mogelijk wat aan de hoge kant. De afgelopen jaren zagen we namelijk dat er vaker speciale rolstoelen nodig zijn (bv voor iemand met ALS), waardoor de kosten zijn gestegen. Wanneer dit in 2021 niet het geval is, dan is de verwachting dat de kosten lager zullen uitvallen.
- **Vervoersvoorzieningen:** bv Mijn Taxi op Maat, scootmobiel, vervoer naar dagbesteding. Het aantal uitstaande voorzieningen in 2021 lijkt nagenoeg gelijk te blijven ten opzichte van vorig jaar. Er is wel een daling te zien ten opzichte van voorgaande jaren, maar dit heeft met name te maken met de opschoning van cliëntenbestanden voor Mijn Taxi Op Maat.
- **Woonvoorziening:** bv woningaanpassingen, trapliften, tilliften. De aantallen uitstaande voorzieningen blijven de afgelopen jaren nagenoeg gelijk. Wel verschillen de uitgaven per jaar, en kunnen de kosten al aanzienlijk stijgen door bijvoorbeeld één relatief dure verbouwing. In 2020 zijn er minder woonvoorzieningen verstrekt dan de jaren ervoor, vermoedelijk door corona. In 2021 lijkt deze lijn zich door te zetten.
- **GPK** (gehandicaptenparkeerkaarten) De aantallen uitstaande voorzieningen blijven de afgelopen jaren nagenoeg gelijk.
- **Huishoudelijke hulp:**
  - Bij de algemene voorziening HH is opnieuw een forse stijging te zien van het aantal cliënten, en daardoor ook een stijging van de kosten.
  - Om de HH betaalbaar te houden en voldoende hulpen beschikbaar te houden, wordt de HH vanaf 2022 anders georganiseerd. De algemene voorziening HH is niet meer beschikbaar voor nieuwe cliënten vanaf 1-1-2022, en is alleen een maatwerkvoorziening met modules beschikbaar (raadsvoorstel 1278). Voor huidige cliënten is een overgangsjaar. De toegang voor de HH komt vanaf 2022 volledig bij de gemeente te liggen met de focus op een flexibele inzet en focus op wat een inwoner nog zelf kan (leren/regelen).
- **Begeleiding:**
  - Het aantal Wmo-voorzieningen voor begeleiding is in 2020 sterk gedaald ten opzichte van voorgaande jaren, en lijkt nu in 2021 stabiel te blijven. Door meer te sturen op 'de juiste zorg op de juiste plek', zijn er meer cliënten doorgestroomd naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Daarnaast worden consultants getoetst en getraind in het verbeteren van het onderzoek. Hierdoor leiden minder meldingen tot indicaties, en kan meer opgelost worden in het voorliggend veld of de Wlz..
  - De lasten op de Wmo-begeleiding dalen doordat er minder intensieve ondersteuning ingezet wordt als resultaat van meer sturing op Wlz.

Baten Wmo:

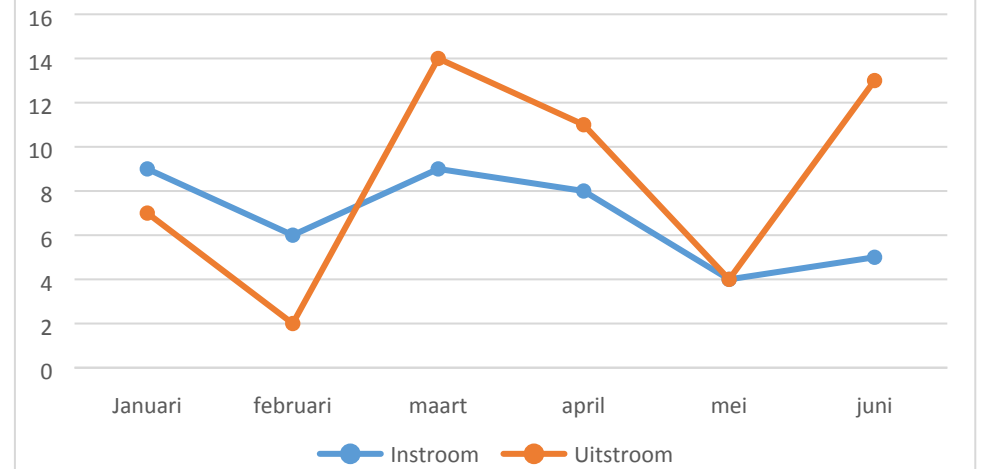
- **Eigen bijdrage Wmo:** Door achterstanden bij het CAK ontvangen wij over 2021 meer inkomsten aan eigen bijdragen Wmo (ook deel nog van 2020) dan begroot..
- **Beschermd wonen:**
  - Sinds 2015 valt beschermd wonen onder de Wmo. We werken hierbij samen in regionaal verband (IJssel-Vecht), met Zwolle als centrumgemeente. De financiële middelen gaan op dit moment rechtstreeks naar Zwolle. De komst van een lokaal verdeelmodel is met een jaar uitgesteld. Vanaf 2023 gaan wij als gemeente de middelen lokaal ontvangen.
  - Middelen die over blijven vanuit de centrumgemeentelijke begroting vallen vrij naar lokale gemeenten. Gemeenten hebben lokaal ook kosten omdat er bijvoorbeeld ambulante begeleiding ingezet moet worden op het moment dat er nog geen plek is in een beschermd wonen instelling.
  - In Dalfsen experimenteren we – vooruitlopend op 2023 – met beschermd thuis als onderdeel van het lokaal plan Dalfsen (voorjaar 2022 gereed).

Participatie

Aantallen uitkeringen per einde halfjaar

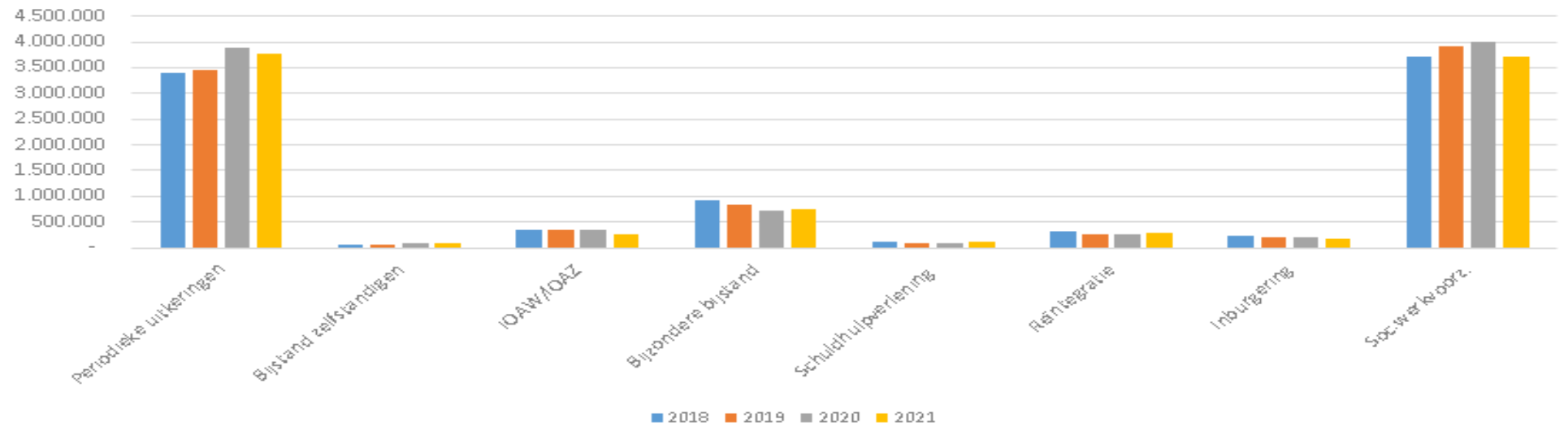

In- en uitstroom Participatiewet 1e halfjaar 2021

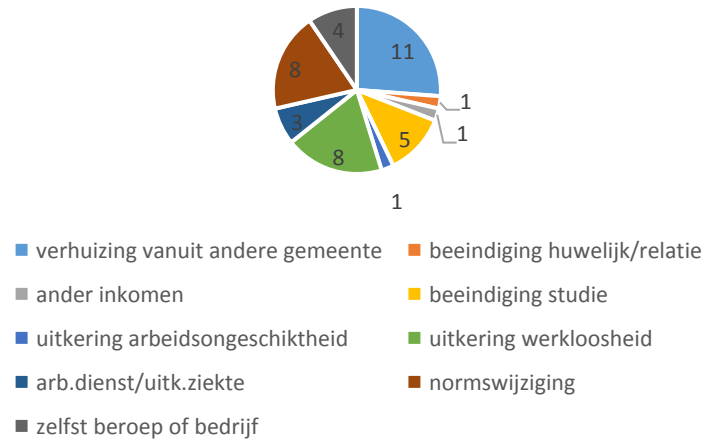
Ontwikkelingen uitgaven Participatiewet 2018-2021

Opmerking: 2018-2020 op basis van realisatie, 2021 op basis van prognose

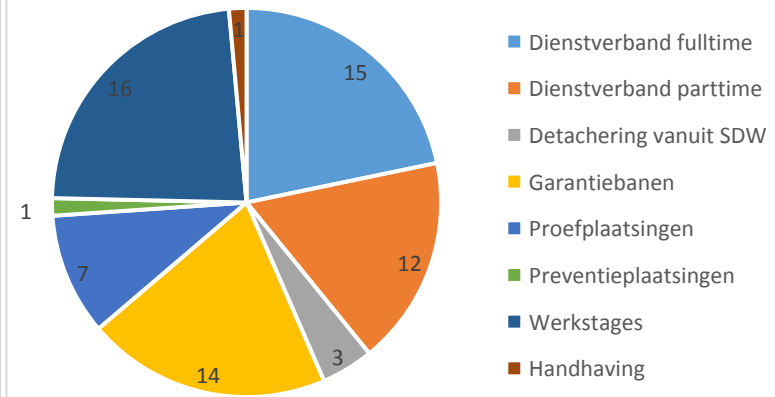

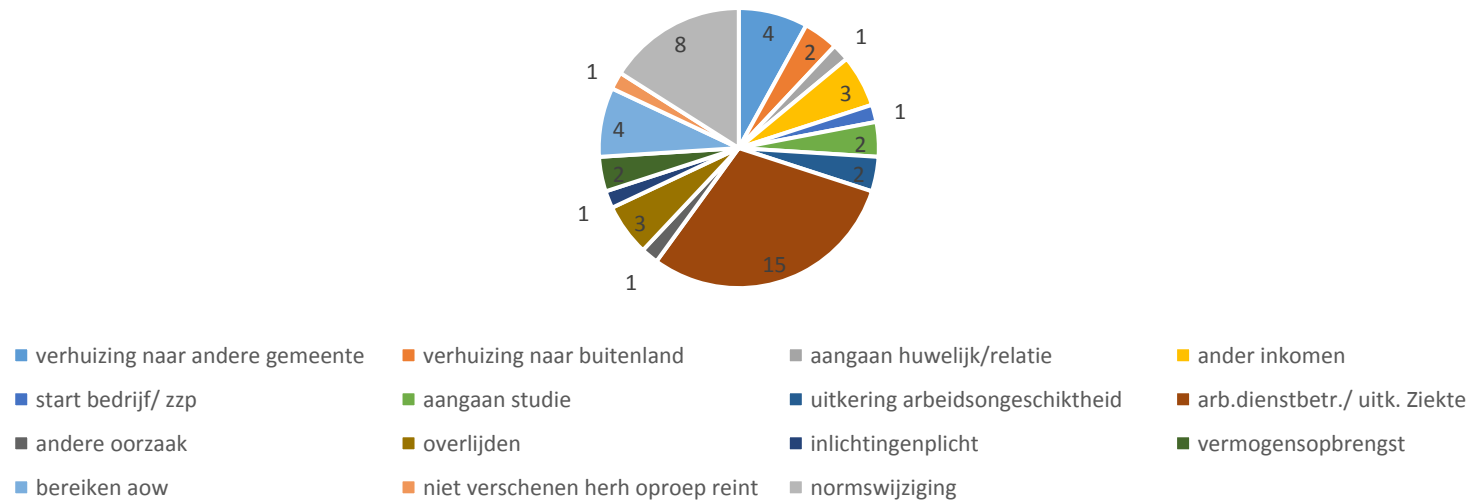
Reden instroom 1e halfjaar 2021

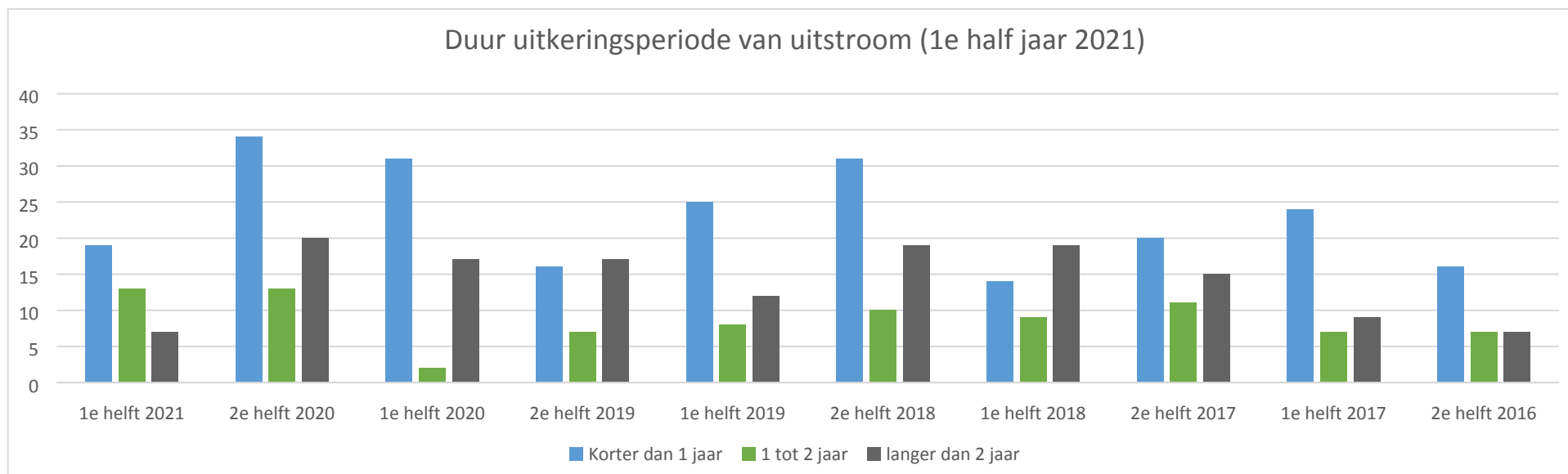
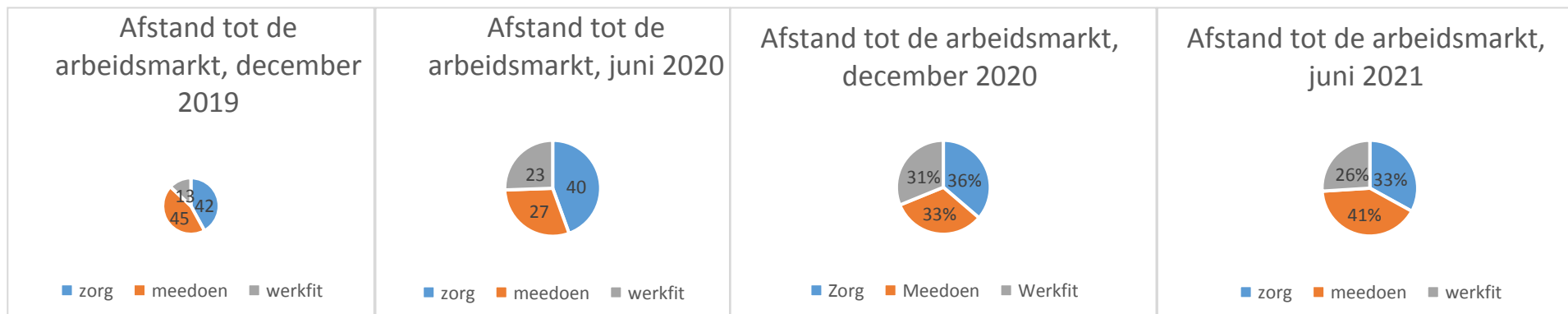

Plaatsingen

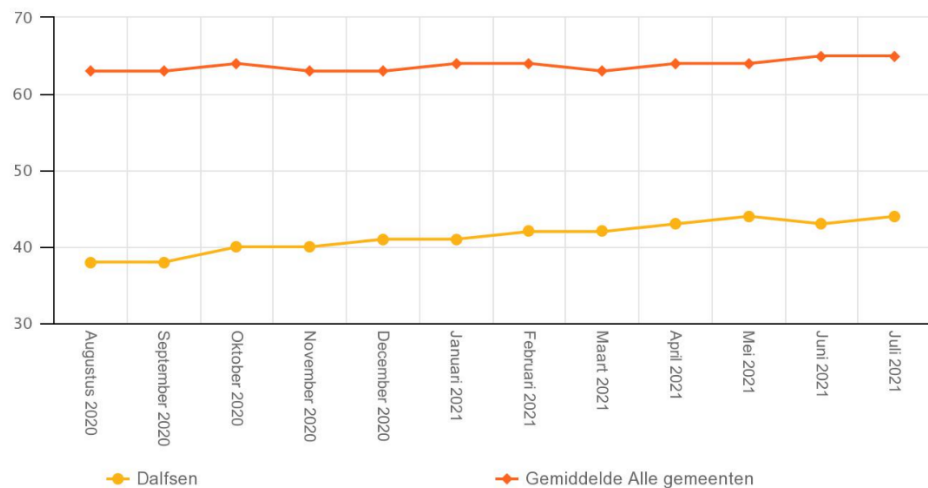

Reden uitstroom 1e halfjaar 2021

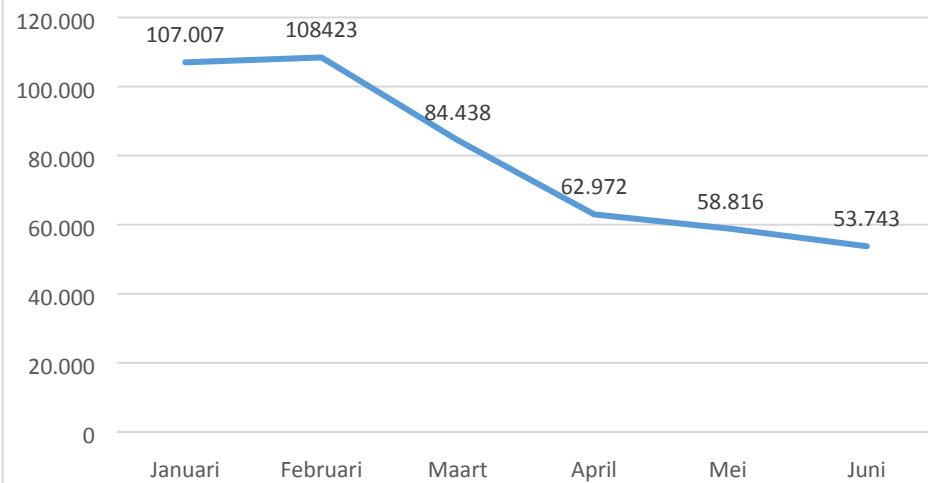

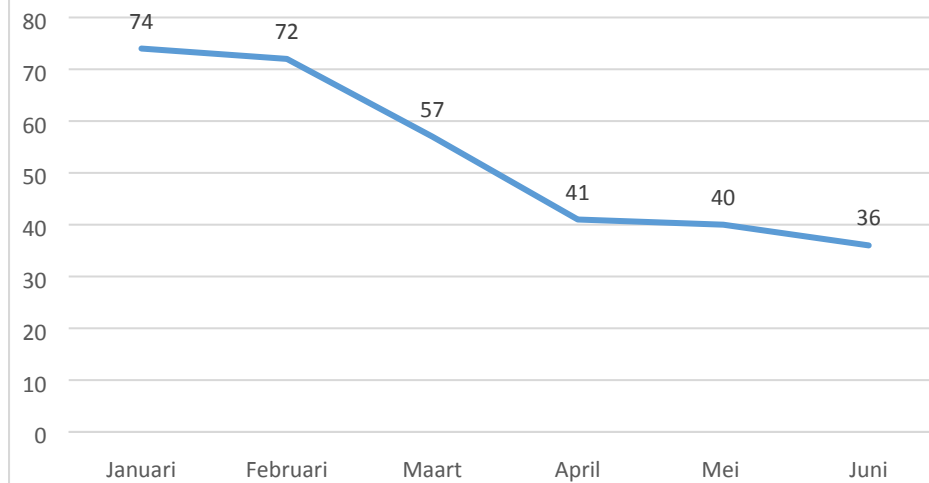
Gemiddelde verblijfsduur in de uitkering

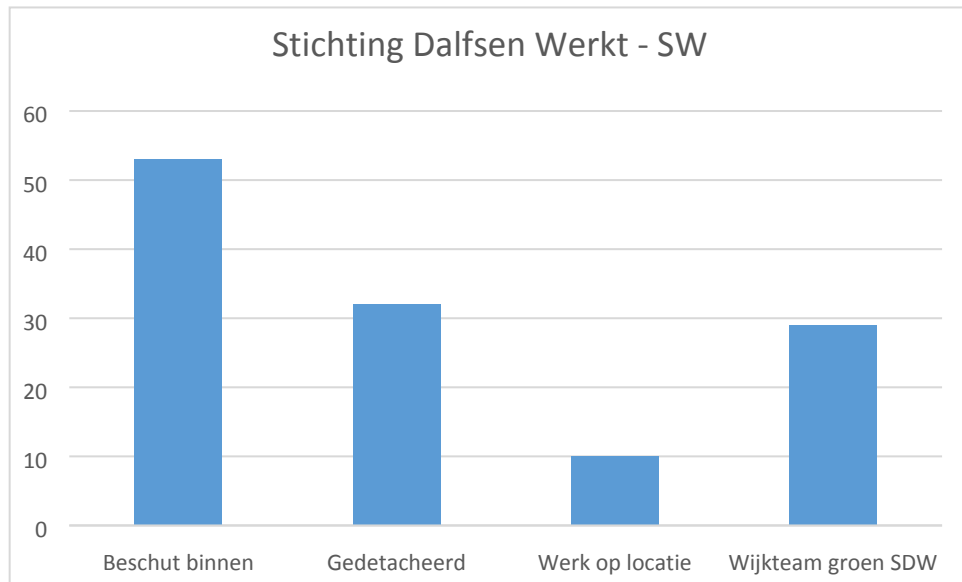

Uitgaven Tozo 1e helft 2021

Aantal betalingen Tozo 1e helft 2021

Toelichting Participatie

Corona

Ook in 2021 waren de gevolgen van de coronacrisis merkbaar. Vooral in de eerste paar maanden van 2021 bleef het moeilijk passende werkplekken te vinden. Branches zoals horeca waren grotendeels gesloten en taallessen vonden niet of met een lagere frequentie plaats, waardoor de taalontwikkeling van statushouders stagneerde. De versoepelingen zorgden voor een opwaartse trend in de uitstroom, waarmee het aantal uitkeringen einde van dit halfjaar gelijk bleef met het aantal eind 2020. Hierin is Dalfsen een positieve uitschieter ten opzichte van andere gemeenten. Dalfsen kent daarmee in vergelijking met andere gemeenten nog steeds een zeer lage bijstandsdichtheid: het percentage huishoudens met een bijstandsuitkering t.o.v. de beroepsbevolking in Dalfsen is 2,8, waar dit landelijk 5,0 is. Dalfsen heeft dus weinig uitkeringsgerechtigden, wat waarschijnlijk te maken heeft met de sociaal-economische situatie van de gemeente. Ook de gemiddelde verblijfsduur in de uitkering is in Dalfsen laag in vergelijking met het landelijk gemiddelde.

Vanuit het Werkgeversservicepunt is, ook vanuit Dalfsen, continue ingezet op ondersteuning van de getroffen werkgevers en werklozen. De acties die in 2020 zijn opgezet, hebben in 2021 een vervolg gekregen. Vanuit het actieteam Werk wordt ingezet op het bereiken van inwoners met een kortdurende WW uitkering, jongeren, inwoners waarvan het WW recht bijna afloopt en kwetsbare doelgroepen. Doel is deze zo snel mogelijk door te geleiden naar werk. De BOOC is de regionale brigade die zich richt op werkgevers. Hierin wordt samengewerkt met Kennispoort regio Zwolle en VNO NCW. Vanuit zowel het actieteam Werk, de BOOC als onze eigen organisatie zijn belacties geweest naar werklozen (WW-ers) en werkgevers om hen te attenderen op regelingen als Tozo en NOW, de Human Capital Agenda en geïnformeerd over lokale mogelijkheden als schuldhulpverlening, bijstand, en GGD Suicidepreventie.

De Human Capital Agenda, Groei Vooruit en Upgrade Jezelf zijn in 2021 verder onder de aandacht gebracht. Beide platforms bieden mogelijkheden voor advies en financiering van bij- en omscholing. Ook vanuit de gemeente Dalfsen maken inwoners en werkgevers gebruik van deze mogelijkheden. Op het gebied van individuele aanvragen loopt Dalfsen regionaal gezien voorop.

Tozo regelingen

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is één van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP-ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt, en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

De Tozo regelingen worden door gemeenten in principe budgetneutraal uitgevoerd. De verstrekkingen worden geheel vergoed, voor de personele uitvoeringskosten geldt een vast bedrag per aanvraag. Gemeenten krijgen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van € 450 voor de uitvoeringskosten. Voor een besluit op een aanvraag lening bedrijfskapitaal is dat bedrag € 800. Voor de uitvoering van de Tozo is in Dalfsen extra (bestaand vast en bestaand tijdelijk) personeel in gezet. De rijksbijdrage over 2021 is voldoende om deze extra personeelslasten te dekken. In het eerste halfjaar van 2021 was Tozo-3 en Tozo-4 van kracht waarbij ook een heroriëntatie op de bedrijfsvoering plaatsvindt.

Afstand tot de arbeidsmarkt

In 2017 is het bestand ingedeeld in de categorieën “Zorg”, “Meedoen” en “Werkfit”. Bij personen die vallen onder de categorie Zorg is sprake van problematiek die maakt dat er nog geen zicht is op doorstroom naar de arbeidsmarkt. Bij personen in de categorie Meedoen gaat het om het opdoen van arbeidsritme en arbeidsvaardigheden. Binnen die groep wordt bijvoorbeeld ingezet op vrijwilligerswerk, meeloopstages etc. Bij personen in de categorie Werkfit wordt ingezet op uitstroom naar werk. Deze groep wordt ondersteund door bijv. sollicitatietrainingen, proefplaatsingen of loonkostensubsidies. De verwachting is dat de groep Werkfit met een jaar kan uitstromen naar de arbeidsmarkt.

Hoewel langzaam, slagen we er in de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Het aandeel in Zorg neemt af. Dit betreft met name statushouders die allemaal in Zorg beginnen vanwege het nog niet beheersen van de Nederlandse taal. Voor deze groep zijn meer, en langduriger inspanningen nodig om doorstroom en uitstroom te realiseren. In samenwerking met de Arbeidsmarktregio en commerciële partijen als Base2Work worden instrumenten ontwikkeld en trajecten ingezet die specifiek gericht zijn op de ontwikkeling van deze doelgroep. Heikel punt daarbij is de situatie op de arbeidsmarkt: de mismatch. De vacatures zijn van dusdanig niveau dat er een blijvend gat bestaat tussen het niveau van de werkzoekenden uit ons bestand (veelal niveau 1, 2) en het niveau van de vacature (niveau 3 of hoger). Met behulp van workshops en trainingen, de

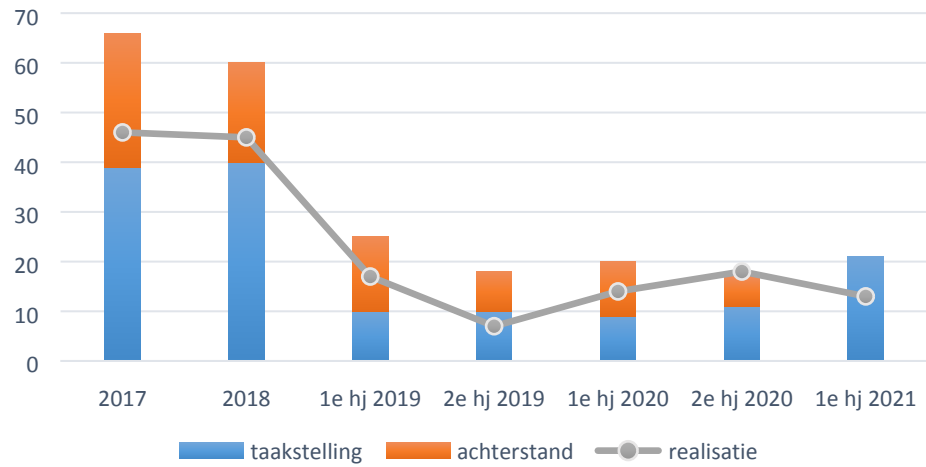
ontwikkeling van leerlijnen en de samenwerking met het Werkgever Service Punt, wordt ingezet op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt en het overbruggen van de zogenoemde mismatch.

Stichting Dalfsen Werkt /WSW

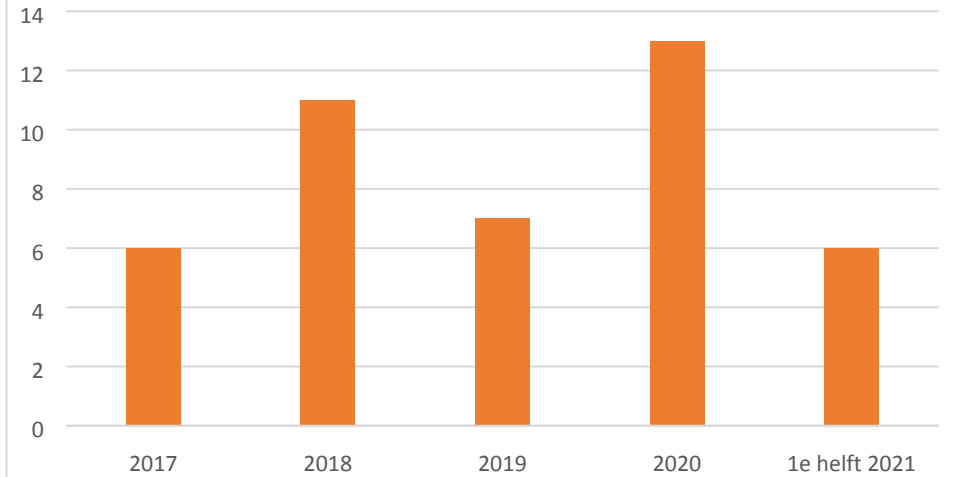
Met betrekking tot de sociale werkvoorziening is nieuwe instroom niet meer mogelijk per 1 januari 2015. Het aantal WSW-ers daalt dan ook elk jaar door uitstroom vanwege pensioen, het bereiken van de ondergrens, door langdurige ziekte of door overlijden. In het eerste half jaar van 2021 is gestart met het uitvoeren van een strategische personeelsplanning van de SW-ers die werkzaam zijn in het wijkteam van de gemeente Dalfsen. De resultaten hiervan worden in de 2^e helft van 2021 verwacht. De bedrijfsvoering van de SW had ook in het eerste halfjaar te maken met de gevolgen van corona. Zo is sprake geweest van een tijdelijke sluiting na een corona uitbraak en zijn door het hanteren van de anderhalvemeter maatregel de groepen kleiner en de begeleidingskosten onevenredig hoger. Het Rijk heeft toegezegd gemeenten ook in 2021 te compenseren voor de nadelige financiële gevolgen van de coronacrisis in de SW sector. De als gevolg van corona uitgestelde kwaliteitsmeting heeft ook in het 1^e half jaar van 2021 door corona nog niet kunnen plaatsvinden. Naar verwachting wordt deze meting in het 2^e halfjaar van 2021 uitgevoerd.

Statushouders

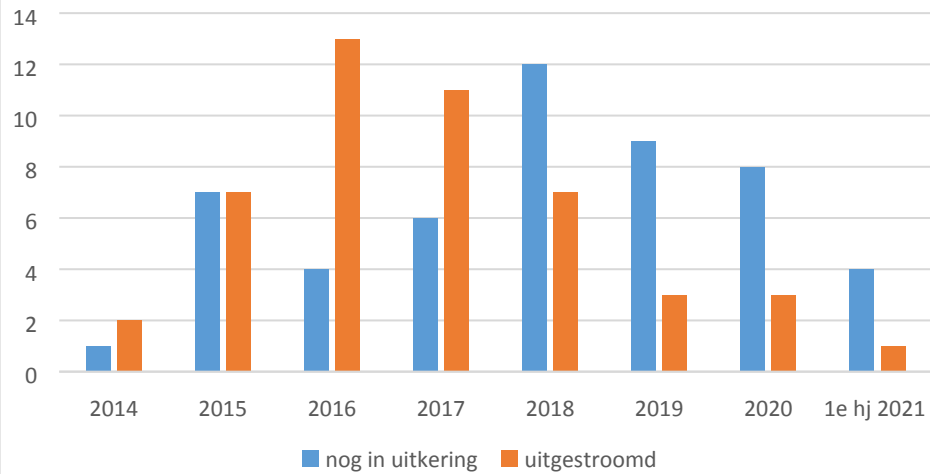
Huisvesting statushouders

Duurzame uitstroom statushouders

Statushouders in/uit de uitkering per instroomjaar

Toelichting statushouders

Huisvesting statushouders

De gemeente krijgt in april en in oktober de taakstelling met de te huisvesten statushouders voor het volgende halfjaar. In de grafiek is het verloop van de taakstelling en daadwerkelijke realisatie te zien. In 2020 hadden wij onze achterstand in de taakstelling geheel weggewerkt. Voor 2021 was de taakstelling fors hoger dan de taakstelling in 2019 en 2020. We hebben daardoor weer een achterstand opgelopen van 8. In de tweede helft van 2021 is de taakstelling 18. Een forse uitdaging dus nog.

Duurzame uitstroom statushouders

Deze grafiek beschrijft het aantal statushouders (aantal uitkeringen) dat in een bepaald (half)jaar volledig uit de uitkering is uitgestroomd en ten tijde van rapporteren niet opnieuw is ingestroomd. Door een systeemfout was bij het opstellen van deze rapportage niet te achterhalen wat de reden van uitstroom is geweest (werk, opleiding of overig). In de eerste helft van 2021 zijn er 6 statushouders uitgestroomd. De statushouders die in de 1^e helft van 2021 zijn uitgestroomd, waren gemiddeld bijna 3 jaar woonachtig in Dalfsen.

In- en uitstroom statushouders

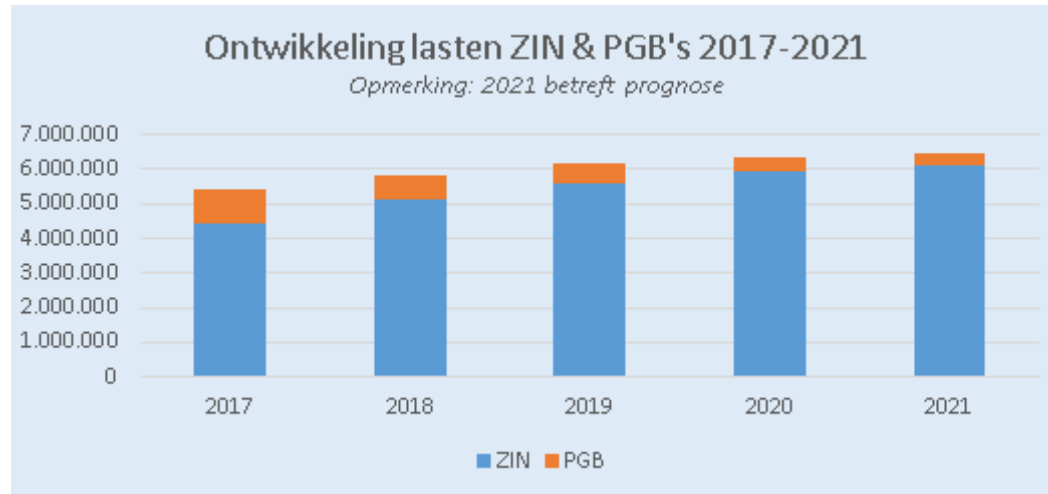
In de grafiek in en uitstroom statushouders is te zien hoeveel statushouders (aantal uitkeringen) er in een jaar zijn ingestroomd, welk deel daarvan nog een uitkering ontvangt en welk deel daarvan inmiddels geheel is uitgestroomd. In 2016 bijvoorbeeld zijn er 17 statushouders ingestroomd. Vier van hen ontvangen nog een uitkering, dertien van hen zijn in de afgelopen jaren uitgestroomd. De grafiek maakt inzichtelijk dat de kans op uitstroom bij statushouders groter wordt als zij drie jaar of langer in Nederland zijn. De meerderheid van de statushouders heeft de drie jaar die voor de inburgering staat echt nodig. Daarna is de kans op werk groter omdat zij de taal dan beter spreken en ook meer uren beschikbaar zijn voor werk. Wat verder opvalt in deze grafiek is dat in de jaren 2015 en 2019 relatief minder statushouders zijn uitgestroomd dan op basis van de 'lijn' zou zijn te verwachten. In deze jaren zijn uitgenodigde vluchtelingen gehuisvest, die door de omstandigheden van waaruit zij naar Nederland zijn gekomen, vaak een langere weg naar werk kennen.

Gedeeltelijke uitstroom

In bovenstaande gegevens zijn alleen gegevens opgenomen over volledige uitstroom. Van de statushouders die niet zijn uitgestroomd, is echter een deel wel gedeeltelijk aan het werk. Vaak als opstap naar meer uren, soms is parttime ook het maximaal haalbare.

Uit de benchmark statushouders blijkt dat van de statushouders die werken, 55% fulltime werkt. Daarnaast heeft 18% een aanstelling van minder dan 12 uur en 24% een aanstelling tussen de 12 en 24 uur.

In tabelvorm:

Categorie	2017	2018	2019	2020	2021
ZIN	€ 4.423.000	€ 5.138.000	€ 5.601.000	€ 5.929.000	€ 6.136.000
PGB	€ 973.000	€ 715.000	€ 570.000	€ 399.000	€ 327.000
Totaal	€ 5.396.000	€ 5.853.000	€ 6.171.000	€ 6.328.000	€ 6.463.000

Bron: Declaraties Suite4SociaalDomein (t/m betaaldatum 30-06-2021)

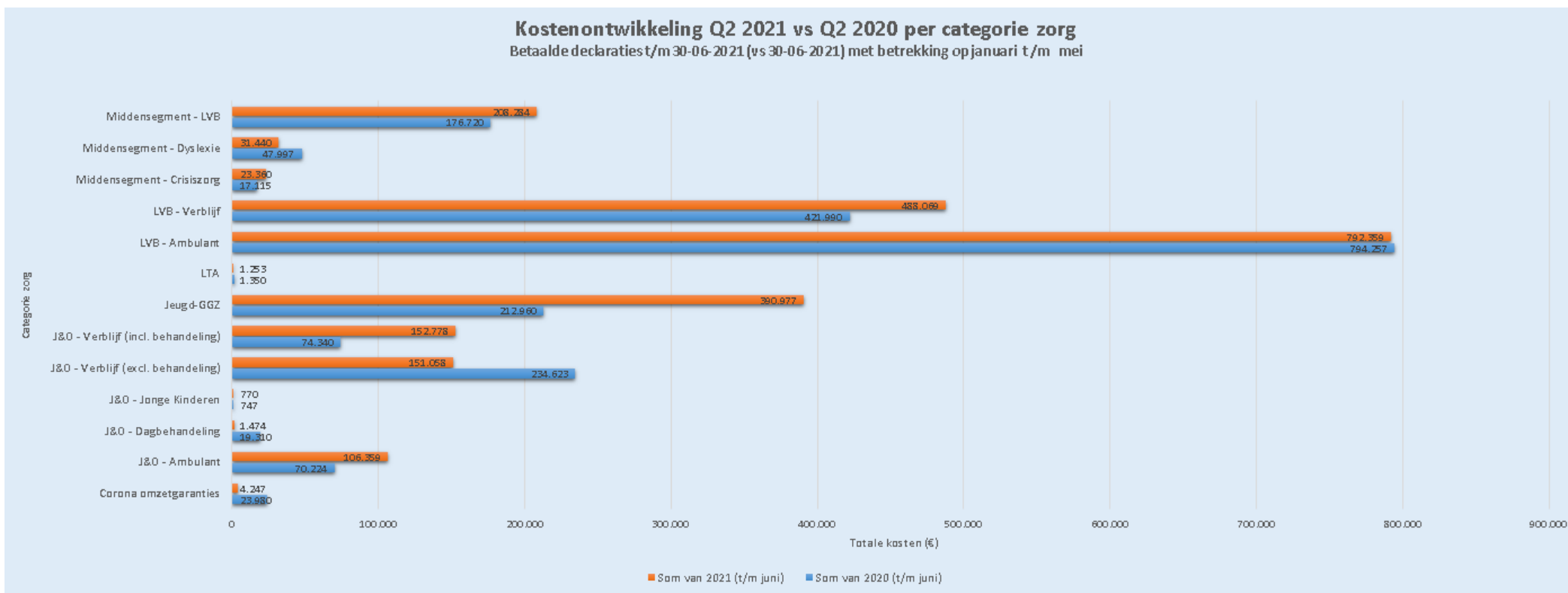
10 grootste zorgaanbieders jeugd 2021 (€)
1. Trias Jeugdhulp
2. Coöperatie Boer en Zorg
3. Omega
4. Stichting Ambiq
5. Zorgverlening 's Heerenloo

6. Stichting Baalderborg groep
7. Stichting Karakter
8. Accare
9. Zorgboerderij de Ruimte
10. Stichting Dimence

10 grootste zorgaanbieders jeugd 2021
Op basis van aantal jeugdigen
1. Trias Jeugdhulp
2. Stichting Baalderborg groep
3. Coöperatie Boer en Zorg
4. Omega
5. Accare
6. Stichting Ambiq
7. Stichting Dimence
8. Zorgverlening 's Heerenloo
9. Zorgcoöperatie Klaver4you
10 Psych. Praktijk Vechtdal

Bron: Declaraties Suite4SociaalDomein

Kostenontwikkeling per categorie zorg

Toelichting Jeugd

Ontwikkelingen lasten ZIN&Pgb's

Al vanaf 2017 is te zien dat de uitgaven voor ZIN toenemen en de uitgaven voor Pgb afnemen. Dit heeft o.a. te maken met een stijgende omzetting van Pgb naar ZIN en het kritischer beoordelen, aan de hand van zorgvuldig onderzoek, van aanvragen en verlengingsverzoeken van Pgb's.

Ook het effect van het afnemen van hoge Pgb's (die zijn afgegeven voor de overgang van de jeugdhulp naar de gemeente in 2015) vanwege het bereiken van de 18-jarige leeftijd speelt hierbij een rol.

10 grootste zorgaanbieders Jeugd 2021 (€)

De top-3 van grootste zorgaanbieders Jeugd in het eerste halfjaar van 2021 op basis van declaraties bestaat uit: Trias Jeugdhulp, Coöperatie Boer&Zorg en Omega. Deze top-3 is gelijk aan die van 2020.

10 grootste zorgaanbieders Jeugd 2021, op basis van aantal jeugdigen

Trias jeugdhulp is ook in het eerste halfjaar van 2021 voor Dalfsen de grootste zorgaanbieder: zowel op basis van het aantal jeugdigen, als op basis van declaraties. Dit was ook in 2020 het geval.

Kostenontwikkeling per categorie

Hierin valt de stijging van de kosten voor Topsegment GGZ het meest op.

Topsegment Jeugd GGZ

De kosten voor Topsegment Jeugd GGZ zijn in het eerste halfjaar 2021 gestegen ten opzichte van 2020. De kostenstijging komt zowel doordat het aantal cliënten stijgt, als ook de gemiddelde kosten per cliënt. De toename van het aantal jeugdigen met Jeugd GGZ kan te maken hebben met het feit dat door de beperkende maatregelen vanwege corona jeugdigen vaker tegen problemen aanlopen.

Ontwikkeling aantal Jeugdigen en voorzieningen

Deze gegevens ontbreken in deze halfjaarrapportage. In de volgende rapportage zijn deze weer opgenomen. We werken aan een oplossing om de koppeling tussen onze applicaties en het regionale systeem RIJM te verbeteren.

Samen werken aan welzijn.

Ontmoeten en
bewegen met
Wandelmaatjes

pagina 18

'Samen eten
verbindt'

pagina 24

'Sporten in coronatijd'
brengt kinderen weer
naar buiten

pagina 28

Inhoud

Voorwoord	3
De wijkscan	4
Saam Welzijn in Nieuwleusen	6
Vrijwilligerspunt Dalfsen	7
Meer dan alleen lezen	8
Saam Welzijn in Dalfsen	10
Saam Welzijn in Lemelerveld	11
Iedereen mobiel door Automaatje	12
EU-schoolfruit voor honderden leerlingen in Dalfsen	14
Saam Welzijn in Staphorst	16
Ontmoeten en bewegen met Wandelmaatjes	18
Statushouders	20
Opbouwwerk	21
Mantelzorg	22
'Samen eten verbindt'	24
Welzijnswerk gemeentebreed	26
'Sporten in coronatijd' brengt kinderen weer naar buiten	28
Met elkaar leefbaarheid in de buurt verbeteren	30
Projecten	32
Raad van Toezicht	33
Taalstage in de supermarkt	34

Colofon

Samen werken aan Welzijn is een uitgave van Stichting Saam Welzijn

Fotografie: Marleen Schömaker, Saam Welzijn

Vormgeving: Beter ID concept + creatie

Eindredactie: Wout Noorman

Teksten: Tom Harkema, Allard Bolks en Anne-Maaike Ekkelkamp

Met dank aan: alle vrijwilligers en medewerkers van Saam Welzijn, inwoners van de gemeenten Dalfsen en Staphorst en al onze samenwerkingspartners.

Voorwoord

Een bijzonder jaar

Voor Saam Welzijn was 2020 een bijzonder jaar dat in het teken stond van corona. Tot maart konden alle activiteiten doorgaan, maar hier kwam halverwege deze maand abrupt een eind aan, toen alle deuren van de kulturhusen dichtgingen.

Er werd direct van de medewerkers verwacht dat ze vanuit huis gingen werken. Voor welzijnswerkers was dit uiteraard bijzonder lastig, omdat zij altijd graag in persoonlijk contact willen blijven met de deelnemers en vrijwilligers.

Hoewel het erg wennen was, kwamen er al snel creatieve ideeën, met als uitgangspunt: wat kan er nog wel? Jongerenwerkers die toch al veel via sociale media te werk gaan, wisten jongeren steeds beter online te bereiken en zetten ook langs die weg activiteiten op. Samen met de buurtsportcoaches organiseerden we buitenactiviteiten. Het ouderenwerk en ons mantelzorgteam belden met deelnemers, vrijwilligers en mantelzorgers om in contact te blijven én om signalen op te halen. De opbouwwerkers gingen al dan niet met de bakfiets toch de wijk in, om op straat of op veilige afstand een praatje te maken. En om te kijken wat corona met inwoners doet en hoe Saam hierop in kan spelen.

Onze jongerenwerkers in Staphorst werkten steeds meer samen met de medewerkers van Stichting Welzijn Staphorst. Daardoor vonden in Staphorst

Foto: Stefan Kemper

vergelijkbare werkzaamheden plaats en zijn medewerkers ook samen de wijken ingegaan om in contact te blijven en te signaleren.

Door de coronasituatie hebben we ervaren dat er veel minder overlegmomenten waren met externe contacten. Het voordeel was dat we, in het belang van de inwoners, sneller en effectiever konden werken. Vele inwoners meldden zich spontaan aan om iets te betekenen voor hun medebewoners.

Al vrij snel begonnen we met beeldbellen. Zowel intern bij teamoverleg als extern met samenwerkingspartners. Deze werkwijze was en is efficiënt, vernieuwend en zinvol gebleken en zal zeker behouden blijven voor de toekomst. Niet bij alle contacten en overleggen is beeldbellen uitvoerbaar. Met (zeer) kwetsbare inwoners blijft fysiek contact noodzakelijk.

Mede door corona werd Saam welzijn zichtbaarder. Sociaal werk is er voor alle inwoners en kent verschillende functies: om erger te voorkomen, behoud van een veerkrachtige samenleving en om kosten te beperken. Met als doel vitale mensen en een levende en leefbare gemeenschap.

Dit jaarverslag ziet er anders uit dan voorgaande jaren. Veel activiteiten gingen niet door of moesten we op een andere manier uitvoeren. Niettemin wens ik u veel leesplezier!

Wout Noorman, directeur/bestuurder

De wijkscan

In 2020 sloeg Saam Welzijn een nieuwe weg in met wijkgericht werken. Meer erop uit om informatie op te halen bij de inwoners. Er zijn al heel veel mensen bekend met de mogelijkheden bij Saam Welzijn, maar er is ook nog een grote groep waarbij dit niet zo is.

Door huis-aan-huis aan te bellen en in gesprek te gaan met de bewoners stelden we vast dat er nog veel meer speelt dan we aanvankelijk dachten. Uiteindelijk verwachten wij in 2021 een nog duidelijker beeld te hebben van de behoeften van de inwoners.

Hoe gaat Saam Welzijn (niet) te werk

'Jullie zullen wel onderweg zijn naar straat X, daar gaat het niet zo goed met de mensen, veel verwaarlozing van tuinen'. Nee, zo werken wij niet! De mede-

werkers van Saam gaan geheel willekeurig de straten door en overal halen en brengen we informatie.

Door bij iedere inwoner in de straat aan de deur te komen krijgen we een goed beeld van de leefbaarheid in de straat of wijk. Overal ontdekken we mensen met talenten en krachten. Deze mensen koppelen we uiteindelijk aan inwoners die niet zo gemakkelijk mee kunnen komen. We helpen mensen individuele vraagstukken op te lossen en verwijzen door naar directe

collega's of naar andere betrokken organisaties. Door onze vraagstelling gaan mensen nadenken over hun eigen positie in de straat en wat zij kunnen betekenen voor een ander. Bij eventuele vervolgesprekken ontstaan zeker nieuwe burgerinitiatieven.

De camper

We zijn in 2020 gestart met een integrale aanpak van wijkgericht werken. Eind 2020 is in samenwerking

met de gemeente Dalfsen een camper aangeschaft, waardoor Saam nog duidelijker in beeld is bij de werkzaamheden in de wijk.

Zodra het weer kan, zullen we de camper ook inzetten bij diverse andere activiteiten. Zoals sport en spel voor jongeren, uitjes met mantelzorgers en activiteiten in samenwerking met diverse partners in het voorliggende veld.

Waar zijn we te vinden?

Telefoonnummer algemeen: 0529 - 48 21 21

E-mail: info@saamwelzijn.nl

Website: www.saamwelzijn.nl

Dalfsen

Kulturhus Trefkoele+
Ruigedoornstraat 108,
7721 BR Dalfsen

Nieuwleusen

Kulturhus De Spil
Koningin Julianalaan 10,
7711 KK Nieuwleusen

Lemelerveld

Kulturhus De Mozaïek
Kroonplein 58
8151 AZ Lemelerveld

Staphorst

Venneland 1
7951 HC Staphorst

Saam Welzijn in Nieuwleusen

We ondersteunden en begeleidden in 2020 diverse jongeren en jonge statushouders. We hadden veel contact via telefoon en Whatsapp. We overlegden in diverse teams, onder andere met het ondersteuningsteam van het Agnieten College.

Gemeentebreed gaven we voor de eerste keer een weerbaarheidstraining. In acht lessen, met tien deelnemers. Door corona stopte dit in september.

Talentsbrigade

In het eerste halfjaar werkten we mee aan de talentsbrigade van het Agnieten College. Veertig leerlingen leerden zo hun talenten te ontdekken en te benutten. 33 jongeren deden mee aan Talentshus en Medialab. We ontwikkelden en organiseerden deze activiteiten samen met de Spil, het Agnieten College, de bibliotheek en de MEC-muziekschool.

Voor het project 'After'school' schreven zich zeventig basisschoolkinderen in. We konden het programma in de eerste vier maanden slechts gedeeltelijk uitvoeren, vanwege corona. Vanaf september organiseerden we voor 45 deelnemers drie activiteiten. Ook die werden belemmerd door de lockdown.

Soms vinden kinderen minder gemakkelijk aansluiting bij activiteiten. Of maken ze moeilijk vriendjes. Na een vraag van een betrokken ouder richtten we kindergroep de Kei op: gefaseerde en prikkelarme activiteiten met professionele aandacht voor het kind. Met respectievelijk vijf en negen deelnemers in het eerste en tweede halfjaar.

Het aangepaste sporten en het opgezette lhbt-café konden niet doorgaan.

Activiteiten op scholen

Op scholen vonden diverse activiteiten plaats. Zoals de fietslampenactie voor 150 leerlingen op het Agnieten College, samen met jeugdagenten. Of de pauzeactiviteiten op basisschool 'De Zaaier' en de 'Keep it clean day', elk met ongeveer 45 deelnemers. De 'Overloper- en Stoer-lessen' gingen niet of beperkt door.

We hielden twee keer per dag een telefonisch spreekuur. We gingen vier keer op pad met jeugdagenten en spraken samen met hen onder andere overlast geven de jeugd aan, zoals met oud en nieuw. We maakten een filmpje dat jongeren bewust maakt van mentale problemen. Samen met maatschappelijk werk, GGD, jeugdagenten, de POH en de gemeente Dalfsen.

Het jongerencentrum was tot de eerste lockdown vijf keer open en bereikte veertig unieke bezoekers. Vanaf eind mei tot de zomervakantie waren we in samenwerking met De Spil zes keer open. Na de vakantie konden we met gepaste maatregelen opnieuw regelmatig open, met tachtig bezoekers per keer. De twee meidenavonden kenden tien deelnemers.

Digitale houseparty

Vanwege corona ontwikkelden we diverse alternatieve contactmomenten. Zoals de wekelijkse groepschat en de digitale houseparty, waaraan twee keer per week vier tot acht jongeren deelnamen. Via de groepswhatsapp hadden we met 37 verschillende jongeren contact. Drie keer bereidden jongeren een maaltijd voor, waaraan steeds tien mensen meededen.

Jongeren vanuit de talentsbrigade organiseerden op 14 februari samen met de politie Hunted Nieuwleusen. In totaal zestig deelnemers. Daarnaast vonden diverse sportactiviteiten plaats. Aan het zomerprogramma samen met De Spil namen per keer twintig tot dertig basisschoolkinderen deel.

Het straathoekwerk ging ook door: zes keer tijdens de eerste lockdown en vier keer tijdens de tweede. Op die manier kwamen zes vriendengroepen van in totaal vijftig jongeren in beeld.

Vrijwilligerspunt Dalfsen

Het vrijwilligerspunt Dalfsen ondersteunt en faciliteert het vrijwilligerswerk in Dalfsen en omliggende dorpen. De vraag naar vrijwilligers neemt toe. Voor verenigingen en maatschappelijke organisaties wordt het moeilijker vrijwillige bestuurders te vinden. Het is een uitdaging om jongere vervangers te vinden voor 65-plussers die ermee stoppen.

Medewerkers van het vrijwilligerspunt hielpen zoeken en bemiddelen naar de juiste vacatures. Dat waren er 93 in 2020; 87 keer was er een match. En we schoolden vrijwilligers, bijvoorbeeld via de Event Masterclass, waar 36 mensen aan deelnamen.

De werkgroep 'Samen mee(r) doen' onderzocht hoe we ouderen, anderstaligen en mensen zonder werk kunnen bereiken. Zodat ze weer meedoen aan de maatschappij en niet geïsoleerd raken. We schakelden vrijwilligers in die ervaring hebben met deze doelgroep(en). Door corona waren er nog geen bijeenkomsten.

Een belangrijk aandachtspunt is de waardering van vrijwilligers. Zo maakten we samen met de gemeente een speciale pagina, waarop vijftig vrijwilligers belicht werden, via foto's en citaten.

Dalfsen Doet!

Het voormalige project 'Inclusief Dalfsen' krijgt een doorstart in 'Dalfsen Doet!'. Samen met Rosengaerde

denken we na over de volgende onderwerpen:

- Verjongen huidige vrijwilligersbestand
- Vrijwilligerswerk aantrekkelijker maken voor jongeren
- Platform creëren voor vraag en aanbod
- Vinden en/of creëren laagdrempelige mogelijkheden voor specifieke doelgroepen
- Ontwikkelen waarderingssysteem

Enquête

In het kader van Bestuurders Centraal (BC) verstuurdten we een enquête naar de besturen van ruim 300 verenigingen en organisaties. 20% reageerde op dit onderzoek naar draagvlak. De resultaten vatten we samen in een infographic die we aan de deelnemers presenteerden. BC ontving een subsidie van de provincie Overijssel, verdere ontwikkeling is daardoor mogelijk.

We nomineerden kandidaten voor de Overijsselse vrijwilligersprijs. Een onafhankelijke jury koos drie prijswinnaars.

Meer dan alleen lezen

De rol van de bibliotheek verandert in Nederland. Het is niet meer alleen de plek om je boeken te halen. “We hebben een maatschappelijk educatieve rol,” zegt Anke Bruggeman, directeur van de bibliotheek in Dalfsen. Om in te spelen op die bredere rol, is de wisselwerking met Saam Welzijn van steeds groter belang.

De samenwerking tussen de bibliotheek en Saam is onder meer terug te zien in de infopunten die te vinden zijn in de verschillende Kulturhusen. Drie jaar geleden startte de bibliotheek samen met de gemeente en Saam Welzijn de verschillende infopunten op binnen de gemeente Dalfsen. In die tijd is er al veel bereikt. Toch moet de lat nog hoger volgens Bruggeman: “We weten nu wat we aan elkaar hebben, welke partij het beste bij welk vraagstuk past en nu is het tijd om dit verder uit te bouwen. Zo willen we nog meer doen met de nieuwe pijlers van de moderne

bibliotheek: het bevorderen van lezen en leesplezier, het informeren over digitaal burgerschap en we willen burgers de kans geven om zich levenslang te ontwikkelen.”

Infopunten 2.0

Dat uitbouwen hoopt Bruggeman te bereiken onder de noemer Infopunten 2.0. Het doel is om de inwoners van de gemeente Dalfsen een plek te geven waar ze een diversiteit aan vragen kunnen stellen: “Dit kunnen eenvoudige vragen zijn tot aan complexe

vraagstukken. Van uitleg van een belastingbrief tot aan het oplossen van schuldproblemen. De infopunten moeten in de toekomst echt de vanzelfsprekende plek worden waar je als inwoner je vragen stelt. Is het een eenvoudige vraag? Dan lossen onze vrijwilligers het op. Is het complex? Dan zoeken wij de juiste partij om het vraagstuk aan te pakken.”

“Het Kulturhus moet voor iedere inwoner van Dalfsen de place to be worden”

Corona heeft er dan weliswaar voor gezorgd dat de bibliotheken in 2020 even gesloten waren, het proces van samenwerking voor de Infopunten 2.0 loopt volgens Bruggeman nog altijd goed door: “Dat is niet stil komen te liggen. De basis is goed gevormd in de afgelopen drie jaar, maar de bibliotheek, Saam Welzijn, GGD Jeugdzorg en Humanitas willen allemaal doorontwikkelen. We willen nog professioneler te werk gaan, waarbij we voornamelijk kijken naar een betere urenverdeling en planning. Zo hopen wij ook meer zicht te krijgen op een algemene financieringsstroom en daardoor kunnen we efficiënter werken.”

Talenterhus

Naast het doorontwikkelen van de infopunten, bestaat ook het project het Talenterhus. In Kulturhus De Spil in Nieuwleusen werken de bibliotheek en Saam gezamenlijk aan een uitdagend project voor jongeren. Volgens Bruggeman is het een perfect voorbeeld van de maatschappelijke educatieve rol die bibliotheken tegenwoordig hebben: “We geven leerlingen van het voortgezet onderwijs de mogelijkheid om te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Denk aan de digitale wereld. Kinderen leren bloggen, vloggen en podcasts maken.”

Bruggeman: “Het is voor ons wel een uitdaging om ze niet alleen enthousiast te maken met de spullen en het idee. Leerlingen moeten uiteindelijk ook een inhoudelijk product maken, waar ze trots op zijn. Zo vergroten ze onderling het enthousiasme.”

Niet alleen wil Bruggeman enthousiaste jongeren in het Talenterhus, het is ook een uitdaging om volwassenen te betrekken in de ontmoetingsplek De Spil: “We willen graag een programma samenstellen, dat jongeren en volwassenen aanspreekt. De pijler om je een leven lang te ontwikkelen, geeft al aan dat talenten niet alleen te vinden zijn bij jongeren. Hoe we dit het beste kunnen doen voor volwassenen, moeten we nog onderzoeken. Maar ik heb er vertrouwen in dat we zowel voor jongeren als voor ouderen een mooi project gaan opzetten.”

Mengeling

Naast de projecten die al samen met Saam worden opgezet en uitgevoerd, hoopt Bruggeman ook qua fysieke locaties nog meer op te gaan in elkaar: “De Kulturhusen zijn nog echt ingericht in hokjes. Er moet een mengeling komen tussen de verschillende organisaties. Zo kun je bijvoorbeeld denken aan de ouderensoos van Saam in de Trefkoele en dat wij daarbij als bibliotheek ook een aanbod van boeken ter sprake brengen en laten zien.”

De bibliotheek van Dalfsen blijft dan ook nauw betrokken bij Saam, om te kijken hoe die fysieke mengeling ook steeds meer ontstaat, Bruggeman heeft voor de toekomst dan ook genoeg ambitie: “Het Kulturhus moet voor iedere inwoner van Dalfsen de place to be worden.”

Bibliotheekdirecteur Anke Bruggeman

Saam Welzijn in Dalfsen

Jongerenwerk is heel divers. Jonge mensen zijn meestal grootverbruikers van internet en sociale media. Onderlinge contacten verlopen via de telefoon. Naast positieve kanten zijn er ook risico's: sociale druk, online gamen en gokken et cetera. Meer in het algemeen zien we onder jongeren spanningsklachten toenemen en is ook het gebruik van drugs of lachgas een bron van zorg. Hieronder volgt een greep uit onze activiteiten in 2020.

In 2020 begeleidden we **individueel** twaalf jongeren. We gaven een weerbaarheidstraining, tien deelnemers volgden de eerste cyclus van acht lessen. Door corona moesten we in september hiermee stoppen. Twee keer per dag hielden we een telefonisch spreekuur.

Een werkgroep bereidde het eerste **lhbti-café** in de Trefkoele voor. Ook dit kon helaas vanwege corona niet doorgaan.

Voor **basisschoolkinderen** startten we diverse projecten. Pauzeactiviteiten trok zeventig leerlingen bijvoorbeeld. Verder organiseerden we scholenprojecten voor de bovenbouw in Dalfsen (basisschool Het Avontuur) en in Oudleusen (Cazemier). Op diverse basisscholen vonden weer de 'overloperlessen' plaats, die we op zeker moment ook moesten staken.

Het **jongeren centrum** was door de lockdown onregelmatig open, uiteraard met gepaste maatregelen.

Het aantal bezoekers varieerde van vijftien tot dertig. Vanwege corona legden we **contact** via de groep-schat, digitale houseparty's en groepswhatsapp. Op de meidenavonden in het eerste halfjaar kwamen zeven deelnemers af.

Andere activiteiten: Hunted Oudleusen en Hunted Dalfsen, met 35 en 45 deelnemers. Musical Kamp trok 45 jongeren. Lasergamen Dalfsen 55.

Met diverse partners maakten we een **filmpje** over de mentale problemen die corona en lockdown kunnen veroorzaken. Maatschappelijk werk, GGD, jeugdagenten, gemeente, POH en Saam werkten hierbij samen.

Tijdens de eerste lockdown organiseerden we frequent **corona-challenges**.

In de vakantie gingen **straathoekwerkers** met de bakfiets op pad om per keer gemiddeld vijftien jongeren coronaproof te ontmoeten.

Saam Welzijn in Lemelerveld

In 2020 coachten en begeleidden we mensen op individuele basis. Gezien corona vaak telefonisch of via whatsapp. Zo konden we bijvoorbeeld een uithuisplaatsing voorkomen en hielpen we jonge statushouders. We ondersteunden diverse gezinnen en werkten in een aantal zaken samen met de kinderbescherming.

Gemeentebreed gaven we in acht lessen weerbaarheidstraining aan tien deelnemers. Vanwege de coronamaatregelen stopte dit in september.

Activiteiten

Niet altijd konden de kinderdisco's doorgaan. Als dat wel kon, kwamen er ongeveer vijftig bezoekers per keer. Tien deelnemers knutselden bloemstukken voor Valentijnsdag. Een grote activiteit organiseerden we rond het zogenoemde knutselpakketje: in 2020 haalden 400 kinderen zo'n pakket op om er thuis mee te werken.

Op alle basisscholen zou het 'overloperproject' plaatsvinden, maar helaas kon dit vanwege corona niet doorgaan.

We zijn vijftien keer op pad geweest met jeugdagenten. We maakten een filmpje dat jongeren bewust maakt van de mentale problemen die de lockdown kan veroorzaken. Dat deden we samen met maat-

schappelijk werk, GGD, jeugdagenten, POH en de gemeente Dalfsen.

Pubercafé

Samen met de werkgroep Lemelerveld organiseerden we een pubercafé: dit onderzoek onder ouders van opgroeiende pubers bracht diverse thema's naar voren.

Het jongerencentrum was, zolang er geen lockdown was, drie keer per week open, met zo'n achttien vaste bezoekers. Het meidenwerk bereikte zes meisjes. Via de groepschat en WhatsApp hadden we regelmatig contact met ongeveer 26 jongeren. Verder waren er dartavonden, pokeravonden en 'corona challenges'.

Straathoekwerk

Ook tijdens de lockdowns ging het straathoekwerk door, wekelijks één tot drie keer.

Infopunten

De Infopunten waren voor een groot deel van het jaar alleen telefonisch bereikbaar.

In samenwerking met "de Kern" en de Bibliotheek konden mensen ons op werkdagen van 09.00 tot 17.00 uur bellen. De verschillende projecten, zoals Lang Leve(n) Thuis, Zingeving en Boer en Toekomst konden beperkt doorgang vinden.

Planner Gerard van Bennekom

Iedereen mobiel door AutoMaatje

Het ANWB AutoMaatje-project van Saam Welzijn biedt minder mobiele mensen al jarenlang de mogelijkheid om er toch op uit te gaan. De coronapandemie maakte het in 2020 een stuk lastiger, maar de vrijwilligers blijven zich nog steeds enthousiast inzetten voor mensen die toch vervoer nodig hebben.

Planner van het eerste uur, Gerard van Bennekom, plant begin 2017 de eerste ritten in voor het ANWB AutoMaatje-project van Saam. Inmiddels zijn er 2650 ritten aangevraagd: "Al wil dat niet direct zeggen dat alle ritten zijn uitgevoerd, maar het geeft een beeld van hoe populair het project is. Zelf heb-

ben we van die aanvragen er in al die jaren maar één of twee moeten weigeren."

Klant kan alles vragen

Voor al die ritten maakt van Bennekom gebruik van een kleine dertig chauffeurs. Een daarvan is Ton

Corstanje, die eind 2017 zijn eerste ritten maakte. Inmiddels staat zijn teller op 104 ritten: "Ik ben begonnen met het idee om iets terug te doen voor een ander. We gaan in op alle vragen van onze klanten. Als iemand naar het ziekenhuis moet, dan zetten we ze niet voor de deur er uit. We begeleiden ze naar de ruimte waar ze moeten zijn." Planner Gerard benadrukt ook dat service het uitgangspunt is van ANWB AutoMaatje: "Geen verzoek is voor ons te gek."

Excelfreak

Gerard werd in 2017 getipt door Magriet Zandink van Saam Welzijn: "Zij vroeg of dit project niet iets voor mij was. Ik heb de stoute schoenen aange trokken en heb me hiervoor aangemeld bij Saam Welzijn. Daarna is het snel gegaan."

Gerard houdt sinds de start van AutoMaatje alles bij. Niet alleen de planning voor in de toekomst, maar ook registreert hij alle ritten. De afstanden en de hoeveelheid: "Het is een passie voor mij om met cijfers bezig te zijn. Ik ben een echte Excelfreak en ik houd de cijfers allemaal bij. Bovendien kan ik zo ook een balans in ritten vinden voor de chauffeurs."

"Als iemand naar het ziekenhuis moet, zetten we ze niet voor de deur eruit. We begeleiden ze naar de ruimte waar ze moeten zijn"

In het klantenbestand van Gerard staan inmiddels 190 klanten geregistreerd: "Sommige mensen maken enorm veel gebruik van de vrijwillige chauffeurs, anderen wat minder. Toch merken we dat het project niet onopgemerkt blijft. De mond-tot-mond-reclame doet z'n werk goed in de regio. Ook de ANWB ondersteunt ons met informatie-folders, zowel voor de klanten als de chauffeurs. Dat doen ze perfect."

De chauffeurs van Gerard zijn alleen inzetbaar voor inwoners van de gemeente Dalfsen, maar inmiddels

bieden landelijk 79 andere gemeenten ook dit project aan voor hun inwoners.

Terugloop door Corona

In 2020 ziet Gerard het aantal ritten drastisch teruglopen door de coronapandemie. Dagjes uit kunnen nauwelijks meer ingepland worden: "Het verschil is helaas echt heel groot. Chauffeurs kiezen er soms ook voor om eventjes het vrijwilligerswerk op een lager pitje te zetten. In vergelijking met vorig jaar scheelt het honderden ritten. Al gaan medische ritten nog steeds altijd door."

"Mensen moeten nu op de achterbank zitten. Dat is toch jammer, zo voer je wat minder makkelijk het gesprek"

Chauffeur Ton bevestigt dat het aanzienlijk minder druk is. Ook baalt hij van het feit dat het contact met de passagiers wat lastiger wordt: "Mensen moeten nu op de achterbank zitten. Dat is toch jammer. Zo voer je wat minder makkelijk het gesprek, terwijl dat wel een van de punten is waar ik veel waarde aan hecht. Vandaar ook dat ik graag de langere ritten maak."

Vertrouwen

Toch hebben Ton en Gerard er alle vertrouwen in dat de vraag naar AutoMaatje vanzelf weer groter wordt, als corona achter ons ligt: "We onderscheiden ons van de reguliere taxi's. Mensen hoeven bijvoorbeeld niet meer klaar te staan in een tijdslot van 30 minuten. Bij ons krijgen ze een exacte vertrektijd en die komen we na. Klanten waarderen dat. De flexibiliteit is veel groter bij AutoMaatje," zegt Gerard.

Flexibiliteit is ook belangrijk voor chauffeur Ton: "Voor ons als vrijwilligers is het heel fijn dat je nergens aan vast zit. Zo blijft het vrijblijvend." Om toch creatief om te gaan met de coronacrisis, zijn er ook initiatieven om bijvoorbeeld vaccinatieritten in te plannen, zegt Gerard: "We kijken altijd naar wat we wél kunnen doen voor onze mensen."

Vers fruit door EU-Schoolfruit voor honderden leerlingen in Dalfsen

Saam Welzijn werkt in 2020 en 2021 mee aan het EU-Schoolfruit project. Een project dat kinderen stimuleert om groente en fruit te eten. Drie keer in de week krijgen kinderen in de gemeente Dalfsen een portie groente en fruit. Saam Welzijn werkt samen met enthousiaste vrijwilligers om dit allemaal in goede banen te leiden.

Tamara Alakel is een van die vrijwilligers, die wekelijks in de weer is om groente en fruit te snijden. Het EU-schoolfruitproject loopt van begin november 2020 tot medio april 2021. Elke woensdag snijdt en verdeelt Tamara het fruit en de groente in het Emma-gebouw in Dalfsen: "Het is heel gezellig met de groep en voor mij is het een hele goede manier om de Nederlandse taal te verbeteren. Hoe meer ik de taal verbeter, hoe makkelijker het contact ook wordt."

De taal leren

Na een paar weken heeft Tamara het zo naar haar zin, dat ze haar moeder Samia Al Ratta ook vraagt om mee te helpen. Ook voor haar is het een mooie kans om verbonden te zijn met de inwoners van de gemeente Dalfsen en om op die manier de taal te leren, Samia maakt stappen in het leren begrijpen van de Nederlandse taal: "Ik merk wel dat het mij helpt als ik veel in contact ben met mensen die Nederlands praten." Samia gaat zelfs twee ochtenden per week, omdat het zo'n gezellige groep vrijwilligers is en omdat ze er veel van leert: "Het is fijn om contact te hebben met andere mensen."

"Ik merk dat het mij helpt als ik veel in contact ben met mensen die Nederlands praten"

Stichting Joris Bezorgt

Als alle groente en fruit gesorteerd zijn door de vrijwilligers, regelt Stichting Joris Bezorgt de bezorging van de verse producten. Personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bezorgen op een elektrische bakfiets het fruit bij verschillende scholen. En ook wordt er op de trappers gestaan van de eigen bakfiets van Saam Welzijn. Op die manier kan er nog meer fruit tegelijkertijd bezorgd worden bij de leerlingen. In 2020 en 2021 doen de scholen Polhaar, Polhaar Plus, Het Avontuur, De Vuursteen en De Spiegel en Buitenspiegel mee aan dit project.

Door Joris Bezorgt krijgen bijna 1000 kinderen in de gemeente Dalfsen op woensdag, donderdag en

vrijdag meerdere keren per week een gezond portie vitamines binnen.

"Het is fijn dat er een organisatie is zoals Saam Welzijn, zij helpen ons op weg"

School en bakker

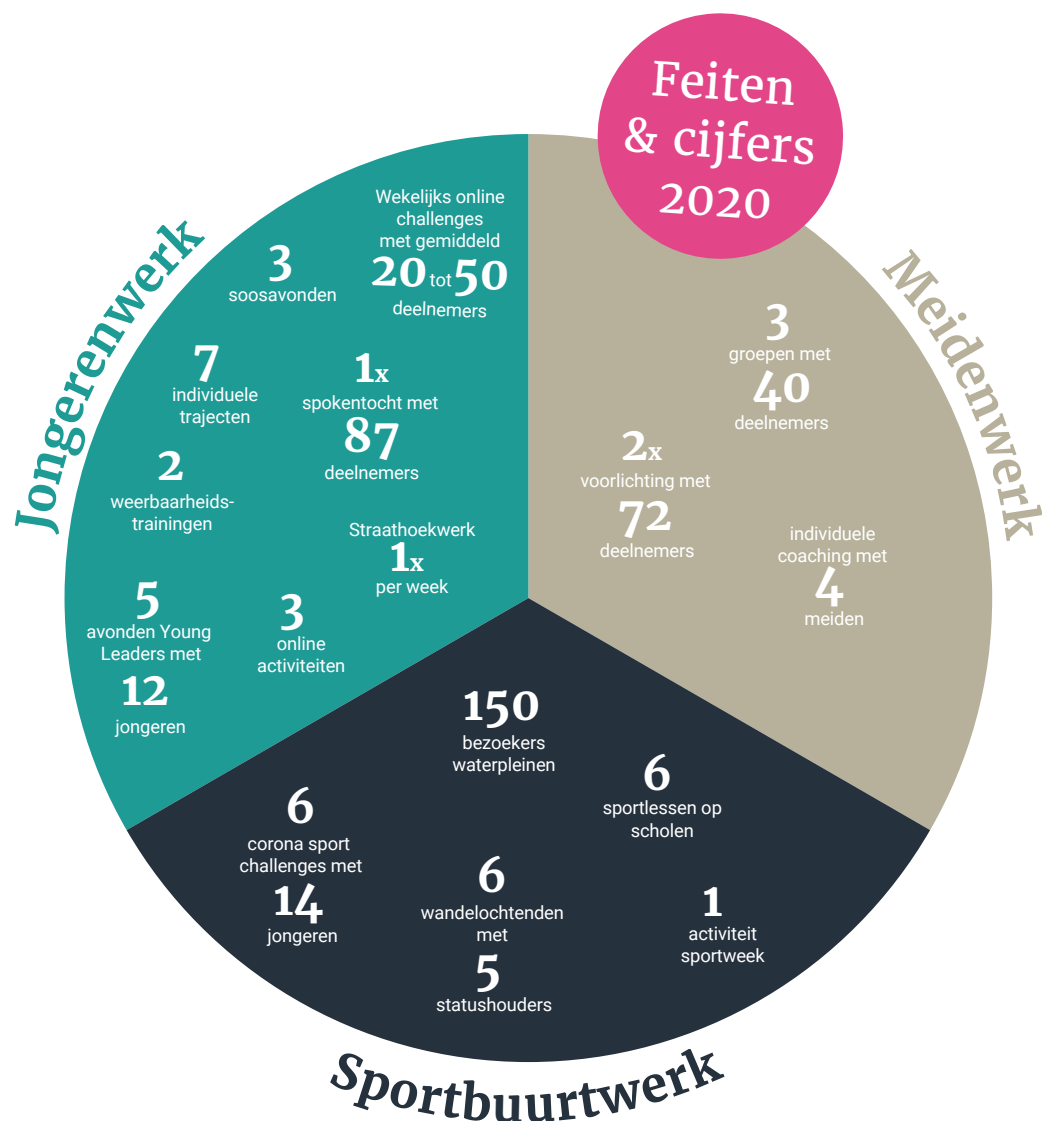
Het EU-schoolfruitproject is niet het enige project waar Tamara en Samia zich voor inzetten. Tamara helpt de docent in groep 2 van CBS De Spiegel in Dalfsen, ze vindt het belangrijk dat ze laat zien dat ze graag een bijdrage wil leveren aan de samenleving: "Ook het contact met de kinderen is natuurlijk heel leuk." Naast het helpen in groep 2, is ze nu ook aan het werk als bloemschikker. Moeder Samia wil net als Tamara ook haar steentje bijdragen in Dalfsen. Haar liefde voor bakken heeft ze als vrijwilliger al ingezet bij de plaatselijke bakker en de Albert Heijn: "Hoe meer je doet, hoe makkelijker je een weg kan vinden in Nederland."

Tamara en Samia kijken uit naar een volgend project. Een bijdrage leveren aan het welzijn binnen de gemeenschap, dat willen ze graag en ze sluiten dan ook af met een blik op de toekomst: "Het is fijn dat er een organisatie is zoals Saam Welzijn, zij helpen ons op weg en wij staan allebei open voor nieuwe projecten. Als straks corona achter ons ligt, dan kunnen we hopelijk weer snel hele leuke dingen doen met heel veel mensen."

Saam Welzijn in Staphorst

Zoals overal werd ook het jongerenwerk in Staphorst bemoeilijkt door corona, de genomen maatregelen en de lockdowns. Tot half maart vonden diverse activiteiten zonder haperingen plaats, zoals het meidenwerk in drie groepen van in totaal veertig deelnemers. En een voorlichtingsavond over eenzaamheid voor zes groepen in de leeftijdscategorie 12-15 jaar.

Van half maart tot mei organiseerden we online challenges, waarbij het bereik groeide van twintig tot vijftig jongeren. Na vier weken viel op dat de jongeren 'online-moe' werden, ze wilden weer echt contact. Twee soosavonden vonden plaats in Staphorst en een in IJhorst. Samen met jongeren bekeken we wat mogelijk was en hoe we activiteiten konden organiseren en voorbereiden. Via beeldbellen konden we jongeren individueel begeleiden, maar dat is niet ideaal.

Digitaal contact

Tijdens corona hielden we vooral digitaal contact met jongeren: via de houseparty, de groepschat, WhatsApp en de telefoon. We kregen geen signalen dat jongeren vastliepen.

In oktober organiseerden we coronaproof een spokentocht. 53 (jonge) vrijwilligers organiseren al enkele jaren dit succesvolle evenement dat dit jaar 87 deelnemers trok.

In het najaar begonnen twee meidengroepen die helaas door de lockdown na twee avonden alweer moesten stoppen. Ook nu konden we weer individueel jongeren coachen.

Aanbellen

We bezochten diverse keren de wijken van Staphorst, Rouveen, IJhorst en Punthorst. In samenwerking met SWS belden we aan om bewoners te vragen hoe het ging.

Quiz, bingo en FIFA-toernooi

Samen met het jongerenwerk van Meppel en omstreken organiseerden we online een quiz, een FIFA toernooi en een foute bingo.

In het kader van 'Young Leaders' investeerden we in p.r. om jongeren te werven. Dit resulteerde in vijf fysieke avonden en vervolgens online bijeenkom-

sten. In het najaar draaiden we actief mee in diverse (gemeentelijke) werkgroepen, zoals die voor de week van de eenzaamheid. Het project voor jonge mantelzorgers kende onder andere een fotoworkshop. De bijbehorende expositie moet nog plaatsvinden.

Sportbuurtwerk

2020 kende een breed scala aan sportactiviteiten. Zoals het speel-, beweeg- en waterplein. Dat laatste konden we slechts eenmaal organiseren, er kwamen 150 mensen op af. We gaven zes sportlessen voor groep zes van de basisschool. Op het schoolplein, toen de zaallessen niet meer mochten.

Van half januari tot half maart wandelden we elke vrijdagochtend met vijf statushouders en mensen met een uitkering. Twee statushouders hielpen met de organisatie. In de coronatijd stuurden we routes met opdrachten, maar dit was toch minder succesvol.

Samen met sportverenigingen onderzochten we of er animo was mee te doen aan de nationale sportweek. Die vanwege corona dan in aangepaste vorm zou zijn. Juist vanwege corona zagen maar weinige clubs kans eraan mee te doen. De sportweek ging dus niet door.

We doen mee aan het sportakkoord Staphorst en zijn lid van de regiegroep. We namen het voortouw bij twee speerpunten. Samen met de coördinator sportservice onderzochten we welke ondersteunende trainingen in te zetten zijn. De eerste trainingen vinden nog voor de komende zomer plaats.

Ontmoeten en bewegen met Wandelmaatjes

De coronapandemie maakte het in 2020 niet makkelijk om elkaar nog te ontmoeten. Saam Welzijn probeert hier creatief mee om te gaan en lanceerde in november 2020 een nieuw idee om toch onderling contact te houden: Wandelmaatjes. Ook in 2021 gaat Saam Welzijn door met dit initiatief.

Mensen die behoefte hebben aan sociaal contact, kunnen zich aanmelden en worden zo gekoppeld aan een maatje. Initiatiefnemer Wendy Leeuwenkuyf probeert de aanmeldingen in goede banen te leiden: "Eerst bel ik de personen die zich aanmelden. Met enkele vragen probeer ik er achter te komen aan wie ik ze het beste kan koppelen. Al 30 personen hebben we aan elkaar gematcht en we willen nog meer leuke koppelingen maken."

Gezellig blijven bewegen

Een van die enthousiaste wandelmaatjes is Jennie Agteres uit Nieuwleusen. Zij werd samen met Dini Lenderink als allereerste gematcht. Samen lopen ze flinke afstanden: "We hadden vooraf al wat contact

gehad via WhatsApp, maar de eerste ontmoeting is toch spannend. Gelukkig was er direct een klik en voelde het heel vertrouwd. En het is voor mij een ontzettend pluspunt dat je iemand uit de buurt hebt om mee te gaan lopen."

Gaandeweg de verschillende wandelingen kwamen ze erachter dat ze vroeger zo goed als achter elkaar gewoond hadden. "En ook spelen onze kleinzoons met elkaar op hetzelfde plein, dat zijn leuke herkenningpunten," zegt Jennie.

Voor initiatiefnemer Wendy zorgen de wandelmaatjes voor twee positieve punten: "Mensen ontmoeten elkaar en ze blijven bewegen. Dat is in deze corona-

tijd nog belangrijker. Daarnaast is het een toegankelijke manier om elkaar voor het eerst te ontmoeten. Als je in de natuur wandelt is het natuurlijk niet zo erg als er eens een stilte valt. De drempel is heel laag door de setting.”

“Als je in de natuur wandelt is het niet zo erg als er eens een stilte valt. De drempel is heel laag door deze setting”

Veilig gevoel

Door het Wandelmaatjesproject is het toch mogelijk om, rekening houdend met de coronamaatregelen, elkaar te ontmoeten. Het is in de buitenlucht én op anderhalve meter, Jennie voelt zich dan ook veilig: “We hebben duidelijke afspraken gemaakt dat we thuis blijven als er ook maar iets aan de hand is, maar het is voor mij juist een mooie en veilige manier om te blijven bewegen en er op uit te gaan in coronatijd.”

Voor iedereen

Saam Welzijn wil graag voor iedere leeftijdsgroep een bijdrage leveren. Wendy is dan ook blij dat veel mensen die midden in het leven staan zich hebben aangemeld: “We willen als Saam zijnde er zijn voor iedereen, dus nieuwe groepen verwelkomen we

Wendy Bomers

dan ook graag. Dat dit project ook actieve 50'ers bij elkaar brengt is voor ons alleen maar positief.”

Ook zoekt Saam naar matches voor statushouders, die zich aanmelden voor het project. Wendy ziet dat dit project daar ook kansen voor biedt: “We hebben al aanmeldingen van statushouders, die op deze manier ook lokaal integreren. Het geeft ze bovendien de kans om hun Nederlandse taal te verbeteren. Maar het is wel een uitdaging om de juiste match voor ze te vinden.”

Door het initiatief onder de aandacht te brengen via kranten en Facebook, hoopt Saam op steeds meer naamsbekendheid. “Je merkt ook dat het na zo'n bericht wordt opgepakt door meer kanalen. Dat helpt,” zegt Wendy.

Blijven doen

Dat corona nog niet snel uit ons leven verdwijnt, lijkt steeds waarschijnlijker. Wendy wil dan ook graag ook in 2021 het concept verder uitbreiden: “We waren benieuwd wat het initiatief zou opleveren, maar we zijn enthousiast over het aantal aanmeldingen.

“We hebben al aanmeldingen van statushouders, die op deze manier ook lokaal integreren en hun Nederlandse taal verbeteren”

Dat motiveert ons om het in de toekomst nog uit te breiden. Naast het Wandelmaatjesproject, willen we in de toekomst weer opstarten met het verbinden van mensen. Als dit na het opheffen van de coronamaatregelen allemaal weer zonder obstakels kan.

Ook Jennie hoopt nog lang door te kunnen gaan met het wandelen en hoopt dat meer mensen zich aanmelden in 2021: “Ook zonder corona wil ik nog lang blijven meedoen aan dit project. Ik ben dolgelukkig met mijn match en als je een positieve houding hebt, komt een leuke match er voor iedereen.”

Feiten & cijfers 2020

Statushouders

Het project statushouders werd in overleg met de gemeente Dalfsen opgenomen in het reguliere aanbod van Saam Welzijn. Ondanks corona gingen er veel activiteiten door en had de bruggenbouwer vaak individuele contacten met inwoners.

Zo vonden er meerdere talencafés plaats en organiseerden we diverse gezellige avonden. De jongeren deden vooral mee aan de verschillende sportactiviteiten.

Vanuit de talencafés en de gezellige avonden besteedden we onder andere aandacht aan Digide sterker, GBLT, vrijstelling belastingen en boodschappen doen voor ouderen.

Nu het project opgaat in het reguliere aanbod van Saam welzijn kostte het veel tijd om sleutel-figuren te vinden. Zij gaan de brugfunctie vervullen tussen de statushouders en de bestaande bevolking. Er zijn inmiddels twaalf sleutelfiguren. Verder versterkten we de aansluiting bij vluchtelingenwerken de taal-school en hadden we veel contacten met de Kern en Vechthorst.

Opbouwwerk

Het opbouwwerk van Saam Welzijn wil de woon- en leefomstandigheden van buurt- en wijkbewoners in de verschillende kernen van de gemeente versterken. Zo was opbouwwerk ook in 2020 betrokken bij een groot scala aan activiteiten in Nieuwleusen, Dalfsen, Leme-lerveld en de omliggende dorpen.

We organiseerden bijvoorbeeld de aftrap van het SET-project: Stimulering E-Health Thuis. Dankzij moderne technologie kunnen oudere inwoners langer thuis blijven wonen. Maar we leenden ook heel praktisch allerlei hulpmiddelen uit, zoals bedsensors en medicijnhorloges. Heel bijzonder in dit verband is dat we tien keer een Compaan konden uitlenen, een eenvoudig door ouderen te gebruiken tablet.

Een team van vier vrijwilligers hielp veertig inwoners bij het invullen van hun aangifte inkomstenbelasting. Aan nieuwe inwoners van Dalfsen gaven we een presentatie over betekenis, werk en activiteiten van

Saam Welzijn. De bekende gebakjesactie in Nieuwleusen breidden we uit naar de hele gemeente.

We verzorgden vier keer het Muziekcafé en zetten de zogenoemde Oldskool gymles op, in samenwerking met de buurtsportcoach.

Social media

Juist in deze coronatijd besteedden en besteden we veel aandacht aan sociale media. Elke kern heeft nu eigen pagina's op Facebook en Instagram. Inmiddels volgen 3.000 mensen de berichten en foto's op deze pagina's.

Mantelzorg

Er staan 613 mantelzorgers bij ons ingeschreven, van wie er 78 jonger zijn dan 25 jaar: jonge mantelzorgers. Het mantelzorgteam kan 34 (zorg)vrijwilligers inzetten als invallers voor mantelzorgers of als aanvulling op mantelzorgers die ver weg wonen van de zorgvrager.

Alzheimer Café Dalfsen

Er zijn, mede door corona, slechts drie Alzheimer Cafés georganiseerd. De Alzheimer Cafés werden goed bezocht door mantelzorgers van mensen met dementie. Elke café-avond konden we ook een paar mensen met dementie verwelkomen. Fijn dat ook zij zich thuis voelden in het Alzheimer Café. Een werkgroep van mantelzorgers, vrijwilligers en professionals organiseerde de avonden. Het mantelzorgteam van Saam Welzijn is hier kartrekker.

Koffie-ochtend mantelzorgers met een partner met dementie

Deze koffie-ochtenden zijn alleen bedoeld voor partners. Geen professionals, slechts faciliterend is iemand van het mantelzorgteam aanwezig. In 2020 konden we zeven koffie-ochtenden organiseren. Eens per maand en door corona niet met vrije inloop, maar met aanmelding.

Meet up 'Moeder aan de lijn'

Op 11 maart vond meet up 'Moeder aan de Lijn' in Dalfsen plaats. Onder leiding van de bekende presentator Eric Corton gingen mantelzorgers met elkaar in gesprek over thema's rond het zorgen voor een naaste. We mochten daar ongeveer honderd mantelzorgers ontvangen.

Werk en mantelzorg

Samen met Jong en Veer (specialisten in werk en mantelzorg) besteedde het mantelzorgteam aandacht aan het thema werk en mantelzorg. Doel van

de contacten was werkgever en werknemer bewust te laten worden van de combinatie werk en zorgen voor een naaste thuis. In november vond online de workshop 'Mantelzorg raakt iedere werkgever' plaats. Een mooie samenwerking tussen gemeente, Jong en Veer en Saam. Hierdoor kreeg het thema een meer economisch tintje. Aan de workshop namen veertien mensen van verschillende bedrijven deel.

Cursus Omgaan met dementie voor mantelzorgers

Coronaproof gaven we deze cursus in het najaar aan vijf mantelzorgers.

Jonge mantelzorgers

In 2020 gaven we drie voorlichtingslessen over jonge mantelzorgers aan alle eersteklassers van het Agnieten College.

Begin dit jaar organiseerden we 'Hunted'. Een buitenspel voor zowel de reguliere jongeren als jonge mantelzorgers uit de gemeente Dalfsen. Hierbij waren veertig jongeren aanwezig onder wie tien jonge mantelzorgers.

Brussengroep (gemeentebreed)

Voor de jonge mantelzorgers in de leeftijd van zes tot twaalf jaar begonnen we een 'brussengroep', in samenwerking met Impluz. Vijf kinderen zouden deelnemen aan vijf bijeenkomsten. De bijeenkomsten moesten noodgedwongen halverwege stoppen. Ze worden in 2021 weer voortgezet.

Feiten & cijfers 2020

Dag van de mantelzorg

Door corona konden we dit jaar geen fysieke bijeenkomst organiseren. Als alternatief zijn 400 tasjes met inhoud uitgedeeld aan mantelzorgers, door de hele gemeente. Mantelzorgers konden zichzelf aanmelden of aangemeld worden door anderen.

Ook was er geen fysieke activiteit voor de jonge mantelzorgers. In plaats daarvan organiseerden we een online bingo georganiseerd waarbij twaalf jonge mantelzorgers aanwezig waren.

Individuele ondersteuning mantelzorgers

Van mantelzorgers kan veel gevraagd worden waardoor overbelasting dreigt en lichamelijke en/of psychische klachten kunnen ontstaan. Door individuele gesprekken krijgt de mantelzorger inzicht in het eigen handelen en leert hij/zij vaardigheden om het op een gezonde manier vol te houden. De mantelzorgconsulent kijkt samen met de mantelzorger wat daarvoor nodig is. Daarbij wordt de verbinding gemaakt met andere partijen die een rol kunnen spelen. De consulent ondersteunt desgewenst mantelzorgers bij het keukentafelgesprek. Ook is het mogelijk te helpen bij regeltaken of deze over te nemen.

Wandelcoaching

We organiseerden twee wandelingen met negen deelnemers. Wegens gebrek aan belangstelling vonden online-activiteiten voor zowel mantelzorgers en vrijwilligers niet plaats. Wel hebben we tijdens de lockdown veel mantelzorgers telefonisch - sommigen heel regelmatig - gesproken. Dit werd zeer gewaardeerd.

Zorgvrijwilligers

Van de 34 zorgvrijwilligers die bij ons aangesloten

zijn, was een klein aantal actief binnen de gemeente Dalfsen. Sommigen ondersteunen in meerdere situaties, anderen willen alleen ingezet worden in specifieke situaties. Het grootste deel van het jaar kon inzet alleen doorgaan bij een buitenactiviteit. Waar mogelijk werd er een op een gewandeld.

Mantelzorgwaardering gemeente Dalfsen

Jaarlijks ondersteunt het mantelzorgteam de gemeente Dalfsen bij de mantelzorgwaardering. We attenderen mantelzorgers op deze mogelijkheid en helpen bij het aanvragen. De mantelzorgers kregen de mantelzorgwaardering 2019 vorig jaar per post.

Het mantelzorgteam ondersteunt drie werkgroepen mantelzorg. Deze bieden alle drie, op eigen wijze mantelzorgers aandacht en waardering. Vanuit de mantelzorgwaardering organiseerden we voor de jonge mantelzorgers een kunstzinnige activiteit. Onder leiding van een kunstenares gingen de jongeren aan de slag met graffiti spuiten en schilderen. Hier namen negen jongeren aan deel.

Peter ten Have

Peter ten Have blies, in samenwerking met anderen, afgelopen september nieuw leven in een sociale eetgelegenheid in Dalftsen. Jarenlang was daar in Dalftsen al de ruimte voor in het voormalige Noaberhuus onder het dak van de RIBW en Philadelphia. Door financiële nood ging dit echter ter ziele, dit tot teleurstelling van velen. Peter was een van die velen: “Door de activiteiten die ik binnen de gemeente al deed, kwam ik in contact met Saam Welzijn directeur Wout Noorman en zijn we gaan kijken naar de mogelijkheden voor een nieuwe locatie.”

Met veel voldoening

Die locatie voor het eetcafé Gezellig Saam werd gevonden in de Trefkoele. Iedere maandagavond staan verschillende vrijwilligers in de bediening en de keuken klaar voor tientallen bezoekers. Dinie Potjes

‘Samen eten verbindt’

De Trefkoele in Dalftsen is vanaf september 2019 iedere maandagavond even het decor voor een gezellig avondje uit eten. Initiatiefnemer Peter ten Have van Saam Welzijn zet zich met hulp van vrijwilligers elke week in voor een smaakvolle avond.

is een van die vrijwilligers. “Ik zet mij er graag voor in. Als ik zie dat mensen er blij van worden om onder elkaar te zijn, dan geeft mij dat ook veel voldoening.”

Dat het bijna elke week weer een stukje drukker wordt dan de week ervoor, is een ontwikkeling die Peter en Dinie allebei zien: “Waar de sociale eetgelegenheid vroeger nog vaak voor een bepaalde doelgroep was, is er nu ruimte voor iedereen die er behoefte aan heeft. Daardoor varieert de leeftijd tegenwoordig ook veel meer,” zegt Peter.

Vriendschappen

Doordat de toename van het aantal bezoekers, ontmoeten steeds meer mensen elkaar in de Trefkoele. Peter merkt dat dit soms zelfs vriendschappen oplevert: “Dat je ziet dat mensen weer naar elkaar

toegroeien, een avondje uit zijn en dat er soms zelfs vriendschappen ontstaan. Daar doe je het eigenlijk allemaal voor. Samen eten verbindt.” Iedereen mag onderdeel uitmaken van de maatschappij, vindt hij. “En door die etentjes merk je ook wat er speelt binnen de maatschappij en waar we bij Saam Welzijn bijvoorbeeld nog beter op kunnen inspelen.”

Samenwerking met Trefkoele

Peter is blij met de samenwerking met de Trefkoele en bedrijfsleider Emily Poppe. Hij merkt ook dat bezoekers van het etentje zien dat er in de Trefkoele veel meer te doen is: “Het is mooi om te zien dat de mensen die komen eten, ook merken dat er een bibliotheek is en dat er bijvoorbeeld de mogelijkheid is om te biljarten. Nu ze de Trefkoele kennen, weten ze dat ze er ook op andere manieren op uit kunnen.”

Ook bij de Trefkoele wordt gemerkt dat er meer reuring is. Het is misschien wel daarom dat ze ook af en toe bijspringen, als vrijwilligers hulp nodig hebben tijdens drukke avonden. Dinie wil dan ook graag benadrukken dat ze blij is met de hulp die Trefkoelemedewerkers soms ook bieden: “Als ze bij de Trefkoele zien dat wij het als vrijwilligers enorm druk hebben, dan helpen ze ons ook een handje. Als we ze nodig hebben, dan zijn ze er. Dat is mooi om te zien.”

Nooit handen te veel

In Dalfsen loopt het nu voorspoedig, maar dat wil niet zeggen dat er geen extra hulp welkom is. “We zitten qua vrijwilligers op dit moment vaak redelijk goed, maar je hebt nooit handen te veel,” zegt Dinie. Zij ziet dan ook graag dat er met mond-tot-mond reclame nog meer mensen worden bereikt die op de maandagavond willen helpen in de bediening.

Initiatief naar Nieuwleusen?

Peter hoopt uiteindelijk dat Dalfsen helemaal zelfredzaam wordt en dat hij zijn initiatief ook in Nieuwleu-

sen kan opstarten. “De eerste verkennende gesprekken lopen met De Spil in Nieuwleusen, de eerste contacten zijn gelegd en ik hoor al signalen dat er in Nieuwleusen ook vraag naar is.

Het zou fantastisch zijn als we een jaar na het opstarten in Dalfsen, ook in Nieuwleusen een sociale eetgelegenheid kunnen opzetten.”

Voorlopig richt het duo zich nog vol energie op de avondjes in de Trefkoele. “Je doet het niet voor één iemand, maar je doet het voor een hele groep en je merkt dat iedereen er gelukkiger van wordt”, vinden ze.

Emily Poppe

Divisie Ouderen

Welzijnswerk gemeentebreed

Ouderenwerk Dalfsen

Tot maart 2020 zijn er 'Open Tafels' geweest in alle kernen. Hieraan namen 250 senioren deel. Automaatje reed tot maart 304 maal.

Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) heeft vele activiteiten: gymgroepen, koersbalgroepen, pilates, scootmobieltochten, fit en vitaal 55+, yoga, tai chi, stijldansen, fietsen. Tot maart en nog een korte periode in de zomer waren op die manier wekelijks circa 200 ouderen in beweging.

In de kern Hoonhorst is met betrokken partijen overleg geweest om de bestaande **huiskamervoorziening** te vernieuwen.

Na meerdere oproepen in verschillende netwerken bleek dat de tijd er (nog) niet rijp voor is.

In Dalfsen is 22 keer **ouderadvies** aangevraagd. In een gesprek analyseren we samen de knelpunten om daarna actie te ondernemen. Het gaat daarbij vooral om emotionele ondersteuning.

In Ankum zoeken we een nieuwe vorm én locatie voor **ouderenoctenden** en **dagbesteding op maat**. Wij zijn hiervoor in overleg met Plaatselijk Belang en basisschool 'De buitenspiegel'.

Ouderenwerk Lemelerveld

Tot medio maart 2020 gingen alle activiteiten van Saam Welzijn in Lemelerveld in volle bezetting door. Na de eerste lockdown is er in september samen met de contactpersonen bekeken welke activiteiten coronaproof weer konden starten. **Biljarten** en **tai chi** zijn toen bijvoorbeeld weer gestart, met inachtneming van de geldende maatregelen. Sommige deelnemers wilden graag weer beginnen. Er waren echter ook mensen die het risico niet wilden nemen. Helaas moest alles weer stoppen toen de tweede lockdown van kracht werd.

Wel werden er veel bezoeken afgelegd, samen met de mantelzorger. De gesprekken gingen vaak over eenzaamheid en de wens om mensen weer te ontmoeten. Vanuit hier zijn er maatjes gezocht die hier invulling aan konden geven. Ook het fenomeen "**wandelmaatje**" is hieruit ontstaan.

Ouderenwerk Nieuwleusen

Via het project **Welzijn op Recept** begeleiden we tien ouderen naar vrijwilligerswerk of een andere zinvolle vorm van dagbesteding of contact.

Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) vond in vele varianten (koersbal, gymnastiek, yoga, 'sport en spel', fietsen) plaats tot maart en nog een korte periode in de zomer. Wekelijks kwamen zo circa 200 ouderen in beweging.

In Nieuwleusen is tien keer **ouderadvies** aangevraagd. In een gesprek analyseren we samen de knelpunten om daarna actie te ondernemen. Het gaat hier om emotionele ondersteuning.

In 2020 zamelden we samen met de buurtvereniging Kerkenhoek geld in voor de **beweegtuin**. Meerdere fondsen, ondernemers en de buurt doneerden. De realisatie is gepland in het voorjaar van 2021.

We organiseerden in de Spil een bijeenkomst over de eenvoudig te bedienen tablet **Compaan**. Tien ouderen maakten daar kennis met thuishetchnologie.

Begin juni ging **de Olmen** voorzichtig weer open. In december moest de locatie weer dicht. Steeds was er een goed overleg met vele vrijwilligers. Wat willen jullie, wat durven jullie en wat kan en mag er? Sport, spel en maaltijden gingen niet door, wel korte koffiemomenten.

Tot december kwamen er wekelijks 75 ouderen.

Er kwam **dagbesteding** voor kwetsbare ouderen met beginnende dementie. We organiseerden dit samen met Carinova, Zorgspectrum 't Zand en de gemeente Dalfsen. Het is een experimenteel project van een dag per week van zes uur dagbesteding zonder indicatie. Bedoeld voor ouderen en kwetsbare burgers in de gemeente Dalfsen. De dagbesteding, inclusief een warme maaltijd is in de Olmen.

Een professionele kracht (hbo werk/denkniveau) begeleidt de dag, ondersteund door een getrainde vrijwilliger. De verwijzingen komen via huisartsen, thuiszorg, casemanager dementie en 'Samen Doen', gemeente Dalfsen.

De **Klussendienst** voerde klussen uit in de kernen Dalfsen en Nieuwleusen en de omliggende buitengebieden. Er zijn in 2020, 84 klussen uitgevoerd. In totaal zijn er vijftien vrijwilligers beschikbaar om de gevraagde klussen uit te voeren. Het zijn allemaal mannen tussen de 65 en 80 jaar.

In het kader van '**outreaching werken**' bezochten ouderenadviseurs regelmatig zo'n vijftig ouderen thuis. Het bleek dat ouderen vooral in de eerste lockdown de eenzaamheid zo zwaar vonden, dat zij er toch op uit gingen of dat sterk overwogen. Zij misten de ontmoetingen in hun eigen buurt enorm. 'Liever sterven aan corona dan aan deze eenzaamheid.'

'Investeren in betekenisvolle sociale relaties is van groot belang om eenzaamheid te voorkomen en terug te dringen. Je ziet dat dit door de aanpak van het coronavirus onder druk komt te staan. 'Sociale relaties hebben zowel een beschermend effect als een verminderend effect op gezondheidsproblemen. Dit kan leiden tot een slechte mentale en fysieke gezondheid.' (bron: Movisie)

In beide lockdownperiodes **belden** we met nagenoeg alle 300 vrijwilligers en leiding uit alle kernen. De

gesprekken waren informatief en bemoedigend van aard. Op hun beurt belden zij weer de bezoekers van de activiteiten. Dit vanwege het risico dat ouderen (verder) vereenzamen, vooral nu mensen worden opgeroepen om sociaal contact zo veel mogelijk te vermijden.

Ouderen die eenzaam zijn kunnen in deze tijd hun netwerk niet goed onderhouden of verder opbouwen. Veel van de contacten en activiteiten die ze wel hadden, vallen nu weg. Ook zijn ouderen vaak extra voorzichtig uit angst ziek te worden of anderen ziek te maken.

Wij hoorden dat ze het lastig vonden om aan huis gebonden te zijn, maar het ook gelaten ondergaan.

Ze benoemden:

- Niet naar (ontmoetings)activiteiten kunnen
- Te weinig bewegen
- Geen buitenlucht
- Er alleen voor staan als mantelzorg
- Geen mantelzorg aan bekenden kunnen geven
- Ongezonder eten, te veel of juist te weinig eten en drinken
- Verstoken zijn van digitale contacten door het ontbreken van digitale middelen (computer, laptop, tablet) en/of vaardigheden
- Mantelzorgers of bekenden kunnen bij ouderen geen klussen in huis doen (eenvoudig onderhouds- of reparatiewerk, huishoudelijk werk, boodschappen, koken)
- Winkelbezoek valt weg waardoor men dagelijkse levensbehoeften niet kan aanschaffen
- Verveling, dagen duren lang
- Geen bezoek kunnen ontvangen
- Onzekerheid over hoelang deze situatie duurt
- Angst om zelf ziek te worden of een geliefde die ziek wordt
- Niet in de gelegenheid om religieuze vieringen bij te wonen.

‘Sporten in coronatijd’ brengt kinderen weer naar buiten

Wat mag nog wel in coronatijd? Buiten sporten. In het voorjaar en de zomer van 2020 werkte Saam Welzijn samen met de buurtsportcoaches van de gemeente Dalfsen. Die samenwerking leverde leuke sportactiviteiten op voor de jeugd tot 18 jaar.

Zeven jongerenwerkers van Saam Welzijn hebben zich deze zomer ingezet om toch het maximale uit het mooie weer te halen. Een van die jongerenwerkers is Sofieke Luiken, die verschillende evenementen organiseerde voor jongeren in de gemeente Dalfsen: “Door de lockdown was het moeilijk om contact te houden met kinderen, maar met het organiseren van ‘Sporten in coronatijd’ konden we in mei in ieder geval weer iets doen waarmee we de kinderen weer konden zien. Kinderen gingen weer meer bewegen en wij konden als jongerenwerkers weer makkelijker signalen opvangen hoe het eigenlijk met ze ging. Dat was voor ons heel belangrijk bij dit initiatief.”

Alternatief naschoolse opvang

‘Sporten in coronatijd’ kwam er ook als alternatief voor de naschoolse activiteiten. Waar normaal gesproken dit vooral voor de basisschoolkinderen is voor 6 tot 12 jaar, zijn deze activiteiten ook voor de oudere kinderen tot 18 jaar toegankelijk. “Kinderen vinden het fijn dat ze weer naar buiten kunnen en weer echt wat kunnen doen. Soms vinden ze het thuis allemaal maar saai,” zegt Sofieke.

“Kinderen gingen weer meer bewegen en wij konden weer makkelijker signalen opvangen hoe het eigenlijk met ze ging”

Slagbal, een fictief EK voetbal, blijfgezondspelletjes, tennis en waterspelletjes bij mooi weer. Het is een kleine greep uit de verschillende activiteiten waar kinderen zich voor kunnen opgeven, voor Sofieke is het belangrijk dat er veel variatie in het aanbod zit: “We willen als Saam zoveel mogelijk kinderen enthousiast maken, dus dan is het belangrijk dat het aanbod ook aansluit bij wat kinderen leuk vinden.”

In de wijk

Waar vroeger de georganiseerde evenementen vaak op sportparken van verenigingen waren, is er met ‘Sporten in coronatijd’ bewust gekozen om de

activiteiten in de wijk te organiseren. Zo zijn er minder reisebewegingen nodig en worden sportverenigingen ontzien in deze tijden: “Je merkt wel duidelijk verschil tussen het sporten op een sportpark of het sporten in de woonwijk. Kinderen moeten zich vooraf aanmelden, maar doordat de activiteiten echt in de buurt waren, komen er ook andere kinderen kijken. Die extra betrokkenheid is fijn om te zien.”

Toch was er de grootste belangstelling voor een activiteit die niet direct in de woonwijk werd georganiseerd: “Het kanovaren in samenwerking met Hiawatha Actief is een van de activiteiten waar echt veel kinderen op af kwamen. Niet heel gek, met lekker weer en de mogelijkheid om op het water bezig te zijn,” zegt Sofieke.

Buurtsportcoaches en jongerenwerkers

Voor het initiatief werkt Saam samen met de buurtsportcoaches van de gemeente Dalfsen.

Via dalfsenbeweegt.nl kunnen jongeren zich aanmelden, waarna uiteindelijk bij verschillende activiteiten weer contact wordt gezocht met Saam voor extra begeleiding: “Op die manier ondersteunen wij elkaar. Met het netwerk van de buurtsportcoaches is ons bereik

groter en kunnen we meer organiseren en komen er meer kinderen op af.”

Ook helpen de coaches met het vinden van locaties, benadrukt Sofieke: “Zeker in tijden van corona is het van groot belang om goed af te stemmen met de gemeente wat waar, wanneer en hoe kan. We moeten daar zorgvuldig mee omgaan, want daar hebben wij als welzijnsorganisatie natuurlijk ook een verantwoordelijke rol in.”

Andere insteek

Voor de jongerenwerkers blijft het ook in de toekomst belangrijk om oog te houden op de kinderen. Ook al valt dit in 2021 niet meer onder de noemer ‘Sporten in coronatijd’, Sofieke is met haar collega’s zeker van plan om weer zichtbaar te zijn voor de kinderen: “We hebben genoeg plannen om weer aan de slag te gaan en kinderen enthousiast te maken voor onze activiteiten. Wat die activiteiten precies gaan worden moeten we nog bepalen, want daar spelen de coronamaatregelen ook een rol in.

Maar net als de kinderen, snakken ook wij naar evenementen waarbij we weer alles kunnen qua groepsgroottes en evenementen.”

Robert Waarsing, directeur-bestuurder Vechthorst

Met elkaar leefbaarheid in de buurt verbeteren

Samen met woonstichting Vechthorst richt Saam Welzijn zich op leefbare en duurzame woningen in de gemeente Dalflen en omstreken. Voor directeur-bestuurder Robert Waarsing (Vechthorst) is die samenwerking van groot belang: “We willen weten wat er speelt in de buurt en Saam is daar de perfecte partner voor.”

Dat woonstichting Vechthorst wil weten wat er speelt in de buurt, komt volgens directeur Waarsing ook door de veranderende samenleving: “Steeds meer mensen wonen langer thuis én er is sprake

vergrijzing. De vraag naar begeleid en beschermd wonen neemt steeds meer toe. We willen onze woningen daarom duurzaam en leefbaar houden. Het contact met Saam Welzijn helpt ons daarbij.”

De ‘zachte’ kant

Waarsing benoemt die leefbaarheid onder de ‘zachte’ kant van wonen: “We kijken nadrukkelijk verder dan alleen de stenen van onze woningen. We hebben als woonstichting aandacht voor de bewoners van onze woningen en vinden het belangrijk om te weten wat er bij hen speelt. Dat is voor ons een vanzelfsprekend onderdeel van onze brede rol in de samenleving.

Daarom vinden we de samenwerking met welzijnsorganisaties ook heel waardevol. Er moet extra aandacht zijn voor mensen met een specifieke woonbehoefte. Die demografische ontwikkeling blijven we daarom ook met veel aandacht volgen,” zegt Waarsing.

“We hebben aandacht voor de bewoners van onze woningen en vinden het belangrijk om te weten wat er bij hen speelt”

De bestuurder van VechtHorst hoopt dan ook dat Saam een belangrijke rol blijft spelen in het signaleren van de demografische ontwikkelingen: “We willen zelf ook zichtbaar zijn in de wijk, maar Saam heeft natuurlijk ook een netwerk van vrijwilligers en medewerkers die vroegtijdig kunnen signaleren waar behoefte aan is binnen de woonwijk. Neem de omgeving, Saam kan snel zien - en regelen - waar er bijvoorbeeld een vrijwilliger nodig is om de tuinen in de wijk weer netjes te maken. Het is een klein voorbeeld dat illustreert hoe de samenwerking bijdraagt aan een fijne leefomgeving.”

Probleem aanpakken bij de oorzaak

De samenwerking met Saam Welzijn bestaat al decennia lang, maar door de veranderende vraag naar woningen, wil VechtHorst de samenwerking intensiveren. Voorlopig is Waarsing tevreden: “In ons ondernemingsplan Betrokken in de kern hebben we aangegeven dat we onze maatschappelijke partners nog beter willen leren kennen. Met Saam zijn we al

een eind op weg. Ieder jaar nodigen we onze belanghebbenden uit voor een bijeenkomst en dan is Saam altijd in groten getale aanwezig, dat geeft een goed gevoel.”

Ondanks het feit dat die communicatie op dit moment al goed gaat, ziet Waarsing nog wel verbeterpunten: “Het is belangrijk dat we problemen in de buurt aanpakken bij de oorzaak. En niet zozeer dat we alleen maar het probleem oplossen. Als de lijntjes onderling nog korter worden, kunnen we hopelijk eerder de oorzaken van de problemen signaleren. Er zit altijd meer achter gedragsproblemen of betalingsproblemen. Als je zichtbaar en benaderbaar bent kun je daar sneller op inspelen.”

Beweegtuin de Olmen

Een voorbeeld van het probleem aanpakken bij de oorzaak, is de beweegtuin bij complex de Olmen. Mensen die problemen ondervinden door een gebrek aan beweging, krijgen bij de ontmoetingsplek in de wijk de kans om buiten te fitnessen: “Dat is nu door corona allemaal wat versneld, omdat blijven bewegen van groot belang is en dat binnen niet of nauwelijks kon,” geeft Waarsing aan.

“Als de lijntjes onderling nog korter worden, kunnen we hopelijk eerder de oorzaak van problemen signaleren”

Saam Welzijn heeft voor dit initiatief de fysiotherapeuten benaderd en heeft contact gezocht met de buurtvereniging om alles in goede banen te leiden. Het is een concreet voorbeeld waarin de organisaties van Saam Welzijn en VechtHorst elkaar weten aan te vullen.

“Die wisselwerking is van groot belang. We moeten er beide wat aan hebben. Elkaar versterken en in kaart brengen waar behoefte aan is binnen de buurt, dat is ook wat we in de komende jaren nog meer willen doen,” besluit Waarsing.

Projecten

Stimuleringsregeling e-Health Thuis (SET)

Dankzij de 'Stimuleringsregeling e-Health Thuis' kunnen ouderen langer thuis wonen. Samen met de partners van de uitprobeerdienst breidt Saam Welzijn in Dalfsen de komende jaren het ondersteunend netwerk van 400 oudere inwoners uit. Met behulp van slimme leeftechnologie zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen.

De deelnemende organisaties zijn Saam Welzijn, de Kern, RIBW, Carinova en de gemeente. Q-consult ondersteunde de collectieve leeromgeving voor medewerkers. Met 'Compaan', een simpele tablet maakt SET inwoners wegwijs in de digitale wereld.

In januari 2020 zijn in elke kern bijeenkomsten geweest voor inwoners waar in totaal bijna 150 inwoners op af kwamen. We dachten daarmee een goede start te maken om ouderen voor te lichten over de mogelijkheden van SET. Ruim een maand later werd die promotie vrijwel teniet gedaan door de beperkende coronamaatregelen.

Desondanks zijn in 2020 zo'n veertig Compaan tablets door inwoners uitgetest en aangeschaft. Vrijwilligers ondersteunden inwoners fantastisch tijdens en soms ook na de uitprobeerfase. Ook zijn er in de eerste periode van corona bij Rosengaerde tien Compaan tablets uitgedeeld zodat inwoners

konden beeldbellen met hun familie en vrienden.

Er zijn verschillende bijeenkomsten en trainingen geweest voor medewerkers van de vijf organisaties. Aan het eind van 2020 heeft de stuurgroep besloten de overeenkomst met Q-consult te beëindigen vanwege de slechte kwaliteit van de dienstverlening. In 2021 dient de stuurgroep een herziene SET-aanvraag in.

De Aanvraag SET Is extern gefinancierd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in opdracht van het ministerie van VWS. De eerste rapportage is in oktober 2020 uitgebracht met twee aandachtspunten. SET heeft in Dalfsen een sterk welzijnskarakter (in tegenstelling tot andere SET-projecten waar de zorg leidend is) en werkt met vrijwilligers die inwoners ondersteunen. De professionals treden meer als verwijzer en netwerk (contact) op.

Dag & Doen!

Dit project is bedoeld voor kwetsbare burgers in de gemeente Dalfsen die graag meer willen deelnemen aan het leven van alledag. Het gaat hier vooral om ouderen, mensen met een GGZ-beperking en statushouders.

'Dag & Doen!' is een combinatie van activiteiten-aanbod en duurzaam flexibel vervoer. Het doel is eenzaamheid terug te dringen en te voorkomen en een meer inclusieve samenleving te bevorderen binnen de gemeente Dalfsen. Het project is extern en daarmee aanvullend

gefinancierd door zes fondsen en de gemeente Dalfsen en zou in 2020 worden uitgevoerd. Helaas moesten we door corona en de strenge beperkende maatregelen besluiten het project pas te starten vanaf 1 juli 2021. Er zijn dus in 2020 nauwelijks werkzaamheden verricht voor 'Dag & Doen!'.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt integraal toezicht op de doorontwikkeling en de algehele gang van zaken in de stichting. Onderdeel van die doorontwikkeling is ook dat ieders rollen en verantwoordelijkheden steeds duidelijker worden. Goed communiceren over de onderlinge verwachtingen en afspraken is een vast onderdeel van de overlegstructuur. Zo blijft de samenwerking harmonieus, constructief en bovendien prettig. De directeur-bestuurder werkt op zijn beurt samen met het team en maatschappelijke partners aan het door ontwikkelen van de brede welzijnsinstelling die Saam Welzijn is en wil blijven. In 2020 is een toezichtvisie vastgesteld.

De RvT vergaderde in 2020 zes keer regulier. Daarbij werd veel aandacht besteed aan strategische zaken en de impact van Corona op de organisatie en de samenleving. Het zelforganiserende vermogen van de organisatie en de samenwerking met partners begint steeds meer vorm te krijgen.

Tijdens de vergaderingen van de RvT zijn de jaarstukken en begrotingen/subsidieaanvragen vastgesteld. Daarbij werd uitgebreid stil gestaan bij het strategisch beleidsplan, de planning versus de werkelijk behaalde doelen en de actualisering van de doelstellingen en de beoogde maatschappelijke effecten. Ook met de personeelsvertegenwoordiging (PvT) werd regulier overleg gevoerd.

In de laatste RvT vergadering van het jaar is het functioneren van de directeur-bestuurder volgens de regels geëvalueerd. De conclusie daarbij was dat er een prima verstandhouding en dito werkrelatie is die zich kenmerkt door wederzijds respect, vertrouwen en transparantie. De RvT constateerde dat de directeur-bestuurder zich nog duidelijker dan in het ver-

leden profileerde en groeide in zijn rol en in relatie met alle partijen binnen de gemeenten Dalfsen en Staphorst en daarbuiten. Ook zijn aanpak en stevige rol in het kader van Corona-crisis werd geprezen.

Zelfevaluatie

Door middel van inschakeling van AnderAdvies (de heer Frans Romkes) startte de RvT in 2020 in samenwerking met de directeur-bestuurder een traject om een zelfevaluatie te houden. Dit traject werd naar tevredenheid afgerond in 2021.

Samenstelling Raad van Toezicht en rooster van aftreden

Naam	Benoemingsperiode
De heer R.A. Timmer	1-1-2018 tot 31-12-2021
Mevrouw Y. van der Heijden	1-1-2018 tot 31-12-2023
De heer A. van Dijk	1-1-2018 tot 31-12-2023
De heer S.K. Wever	1-1-2018 tot 31-12-2021

Daabo Obagge

Lotte Harmelink

Taalstage in de supermarkt

Marleen Schömaker was meteen enthousiast toen Daabo Obagge (25) bij het vrijwilligerspunt aanklopte. Daabo vluchtte vijf jaar geleden met haar zontje vanuit Eritrea naar Nederland. Haar man volgde twee jaar later. Vanaf het moment dat Daabo in Nederland is, is ze vastberaden de Nederlandse taal onder de knie te krijgen en die wilskracht sprak Marleen aan.

Marleen ging gelijk voor Daabo aan de slag, en met resultaat. Eén ochtend per week werkt ze samen met Lotte Harmelink (22) op de zuivelafdeling in de Albert Heijn in Dalfsen.

Marleen werkt bij het vrijwilligerspunt in de Trefkoele, en koppelt vrijwilligers aan een geschikte vacature bij een maatschappelijke organisatie. “Op een gegeven moment kwam Daabo op bezoek,” vertelt Marleen. “Ze was op zoek naar leuk vrijwilligerswerk. Tijdens ons gesprek over haar interesses kwamen we tot de conclusie: Daabo wil in een winkel werken.”

Vakken vullen

Daabo is vol van energie en wil graag meedraaien in de Nederlandse samenleving, dus ging Marleen aan de slag. “Ik belde met verschillende organisaties of zij plek hadden voor een stagiaire. Bij Albert Heijn konden we op gesprek komen: er was plek voor Daabo. Zij kon als taalstagiaire aan de slag op de zuivelafdeling,” vertelt Marleen. “Elke vrijdag past Daabo’s man op hun drie kinderen, en komt Daabo naar de Albert Heijn om samen met Lotte de vakken te vullen.”

“Ik hoef Daabo maar één keer iets uit te leggen, ze begrijpt direct hoe het moet”

Daabo beaamt dit, en voegt toe: “Ik vind het heel leuk om in een winkel te werken, omdat ik de Nederlandse taal leer door met mensen te praten. Ik leer over zuivelproducten, zoals yoghurt en melk. Daarnaast help ik klanten in de winkel.” Werken bij de Albert Heijn zorgt ervoor dat Daabo niet thuis

Marleen Schömaker

zit, maar de deur uit kan. “Werken, of leuke dingen doen. Ik vind het leuk om met andere mensen in contact te zijn.”

“Ik vind het heel leuk om in een winkel te werken, omdat ik de Nederlandse taal leer door met mensen te praten”

Lotte (22) zit op de opleiding Eerste Verkoper, een beroepsbegeleidende leerweg (BBL) waarbij Lotte één dag naar school gaat, en vier dagen werkt bij de Albert Heijn. Lotte knikt: “Ik begon als kassamedewerker, en ben toen naar de vloer gegaan. Nu leid ik de vulploeg en ik ben vakkenvuller.”

Taalcoach

Op vrijdag heeft ze er een taak bij, want voor een half jaar is Lotte taalcoach. “Iedere vrijdagochtend van 9 tot 12 uur komt Daabo naar de Albert Heijn en dan vullen we samen de zuivelproducten bij. Op deze manier leert Daabo de Nederlandse taal. Ze wil meer leren over de producten, de namen en waar iets ligt,” vertelt Lotte. “En dat gaat heel goed, ik hoef Daabo maar één keer iets uit te leggen, en ze begrijpt direct hoe het moet.” Lotte is blij dat ze Daabo mag begeleiden: “Ik leer er zelf ook van.”

